

แผนปฏิบัติการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria, GSTC) พ.ศ. 2566-2570

จัดทำโดย

คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย
ตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria, GSTC) และ
คณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย
ตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria, GSTC)

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ 1 : บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
ส่วนที่ 2 : ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย	2
2.1 ข้อมูลทางกายภาพ	2
2.1.1 ลักษณะภูมิประเทศ	2
2.1.2 ขอบเขตการปกครอง	2
2.1.3 อาณาเขต สถานที่สำคัญ	2
2.1.4 ระบบสาธารณูปโภค/โครงสร้างพื้นฐาน	2
2.2 ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม	2
2.2.1 ประชากร	2
2.2.2 ประเพณีและวัฒนธรรม	2
2.2.3 ภูมิปัญญาชาวบ้าน	3
2.3 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ	3
2.3.1 จำนวนนักท่องเที่ยว	3
2.3.2 จำนวนสถานประกอบการที่พัก	3
2.3.3 จำนวนร้านอาหารที่จำหน่ายก๋วยเตี๋ยวสุโขทัย	3
2.4 ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3
2.4.1 การจัดการขยะ	3
2.4.2 คุณภาพน้ำ	4
2.4.3 ระบบนิเวศ	4
2.4.4 การปลดปล่อยคาร์บอน	4
2.5 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว	5
ส่วนที่ 3 : สภาพปัญหา โอกาส และความท้าทาย	6
ส่วนที่ 4 : แผนปฏิบัติการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่าตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria, GSTC) พ.ศ. 2566-2570	24
4.1 วิสัยทัศน์ เป้าหมายการพัฒนา และแนวทางการพัฒนา	24
4.2 ตัวชี้วัดความสำเร็จ	25
4.3 ประเด็นด้านการพัฒนาและโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการ	30
4.4 แผนปฏิบัติการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่าตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria, GSTC) พ.ศ. 2566-2570	31
ส่วนที่ 5 : กระบวนการการจัดทำแผนปฏิบัติการ	61
5.1 กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการ	61
5.2 รายชื่อผู้ร่วมจัดทำแผน	64
5.3 ภาพกิจกรรมจัดทำแผนปฏิบัติการ	67

ส่วนที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย (Mueang Kao Sukhothai) เป็นศูนย์กลางของที่ตั้งอาณาจักรสุโขทัยโบราณ มีความเจริญรุ่งเรืองอยู่ภายใต้การปกครองของราชวงศ์พระร่วง มีงานศิลปกรรมหลากหลายแขนงได้รับการรังสรรค์ขึ้นด้วยความชาญฉลาดและฝีมือเชิงช่าง มีการสืบทอดศาสตร์และศิลป์จากบรรพบุรุษมายาวนาน เป็นที่ตั้งของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ซึ่งได้รับการประกาศเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรมในปี พ.ศ. 2534

ตำบลเมืองเก่าเป็นที่รู้จักไปทั่วโลกในฐานะเมืองที่มีการจัดงานลอยกระทงเผาเทียนเล่นไฟ ซึ่งได้รับรางวัล Gold Prize งานเทศกาลที่มีศักยภาพ (จัดงานกลางคืน) ประจำปี 2023 จากสมาคมการจัดงานอีเวนต์และเทศกาลนานาชาติ หรือ International Festival & Events Association (IFEA) ภูมิภาคเอเชีย (ASIA Chapter)

ตำบลเมืองเก่าจึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เจียบสงบ มีเอกลักษณ์ มีความสวยงาม ด้วยทัศนียภาพระหว่างแหล่งโบราณคดี ภูมิทัศน์วัฒนธรรม และภูมิทัศน์ทางธรรมชาติ ซึ่งยังคงมีทรัพยากรธรรมชาติที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ กระทั่งหลอมรวมกับอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเป็นระบบนิเวศเดียวกัน อุทยานประวัติศาสตร์แห่งนี้จึงมีลักษณะของมรดกทางวัฒนธรรมที่มีชีวิตและความเป็นชุมชนเมืองที่มีชีวิตชีวา

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2554 ให้ความเห็นชอบการประกาศเป็นพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย-กำแพงเพชร ตามที่องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) หรือ อพท. เสนอ โดยตำบลเมืองเก่าเป็นหนึ่งในพื้นที่พิเศษดังกล่าว และในปี พ.ศ. 2562 อพท. จึงได้ใช้เกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria) หรือ GSTC ของสภาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Global Sustainable Tourism Council) เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานะความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 หมวด คือ

1) การจัดการความยั่งยืน	2) ความยั่งยืนด้านสังคม-เศรษฐกิจ
3) ความยั่งยืนด้านวัฒนธรรม	4) ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

อพท. ยังใช้เกณฑ์ดังกล่าวเป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า จึงเกิดองค์กรจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนขึ้น ๒ คณะ ได้แก่ คณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria, GSTC) และคณะทำงานขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria, GSTC) โดยมีหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เข้ามาบูรณาการความร่วมมือเพื่อความยั่งยืนแบบองค์รวมตามหลักการของเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน Sustainable Development Goals (SDGs) นอกจากนี้ คณะกรรมการและคณะทำงานยังมีอำนาจหน้าที่ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria, GSTC)

เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2566 คณะทำงานได้ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่าตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria, GSTC) พ.ศ. 2566-2570 แผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้ เกิดขึ้นจากความเห็น ข้อเสนอแนะ ของคณะทำงานรวมกว่า 60 คน เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ใช้รายละเอียดของแผนและข้อมูลต่างๆ เป็นคู่มือหรือแนวทางในการจัดทำกิจกรรม/โครงการในการเสนอของบประมาณแต่ละปี เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่คนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงหลักการของความยั่งยืนทั้งด้านการจัดการ เศรษฐกิจ-สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ 2

ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย

2.1 ข้อมูลทางกายภาพ

2.1.1 ลักษณะภูมิประเทศ

ตำบลเมืองเก่ามีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเชิงเขา มีภูเขาบ้านเล็กน้อย และมีแนวเขาหลวงทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของตำบล ลักษณะดินเป็นดินเหนียวและดินร่วนปนเหนียว มีลำคลองไหลผ่าน มีอ่างเก็บน้ำสรีดภงส์ และตระพังเก็บน้ำหลายแห่ง โดยรับน้ำจากอ่างเก็บน้ำ ทำให้มีน้ำใช้ทั้งปี อาชีพหลักของประชากรในตำบลเมืองเก่า เช่น ทำนา เลี้ยงสัตว์ ค้าขาย และหัตถกรรม

2.1.2 ขอบเขตการปกครอง

ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2 แห่ง ได้แก่ 1) เทศบาลตำบลเมืองเก่า ซึ่งครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของหมู่ 2, 3, 8 และ 10 2) องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเก่า ซึ่งครอบคลุมพื้นที่นอกเขตเทศบาลตำบลเมืองเก่า

2.1.3 อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดกับ ตำบลวังทองแดง อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย
ทิศใต้	ติดกับ ตำบลนาเชิงคีรี อำเภอกิ่วค้ำจูน จังหวัดสุโขทัย
ทิศตะวันออก	ติดกับ ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย
ทิศตะวันตก	ติดกับ ตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย

2.1.4 ระบบสาธารณูปโภค/โครงสร้างพื้นฐาน

บริการสาธารณูปโภคในเขตตำบลค่อนข้างมีสิ่งอำนวยความสะดวกมาก คือ มีไฟฟ้า ประปาส่วนภูมิภาค และประปาหมู่บ้านใช้เกือบทุกหมู่บ้าน มีโทรศัพท์คู่สาย และโทรศัพท์สาธารณะจำนวนมาก เพราะเป็นแหล่งท่องเที่ยว มีรถรางบริการให้นักท่องเที่ยวชมโบราณสถาน และโบราณวัตถุบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

2.2 ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

2.2.1 ประชากร

จำนวนประชากรทั้งหมด 7,439 คน แยกเป็นชาย จำนวน 3,536 คน คิดเป็นร้อยละ 47.53 หญิง จำนวน 3,903 คน คิดเป็นร้อยละ 52.47 จำนวนครัวเรือนทั้งหมด 2,454 ครัวเรือน และมีความหนาแน่นเฉลี่ย 538.40 คน/ตารางกิโลเมตร

2.2.2 ประเพณีและวัฒนธรรม

- งานลอยกระทงเผาเทียนเล่นไฟ จุดเน้นที่เป็นหัวใจของงานนี้คือฟื้นฟูประเพณีการลอยกระทง การเผาเทียน และการเล่นไฟ พลุ ตะไล ไฟพะเนียง ดอกไม้ไฟ โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 เป็นประจำทุกปีจนถึงปัจจุบัน สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติให้เข้ามาท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยปีละหลายแสนคน และมีชื่อเสียงระดับนานาชาติ

- ประเพณีเกี่ยวกับอาชีพ เช่น การทำขวัญข้าว
- ประเพณีเกี่ยวกับศาสนา เช่น ประเพณีตักบาตรเทโวโรหนะ นบพระทำบุญอารอยพระพุทธรูป
- ประเพณีเฉพาะ เช่น สักการะพ่อขุนรามคำแหงมหาราช แหล่งถ้ำเขื่อนโบราณงานสงกรานต์ ฯลฯ

2.2.3 ภูมิปัญญาชาวบ้าน

ระดับจังหวัด

- อาหารประจำท้องถิ่นของสุโขทัย เช่น ก๋วยเตี๋ยวสุโขทัย ผัดไทย ปลาเห็ด ข้าวเป็ป อาหารของฝากเมืองสุโขทัย เช่น ถั่วทอด ขนมทองม้วน ทองพับ ขนมผิง ขนมเกลียว ก๋วยออบเนย ปลาหย่าง ปลาร้า น้ำปลา และอาหารพื้นบ้าน เช่น ขนมแตงทา ขนมลูกชุบ แกงข้าเหล็ก แกงหยวก แกงส้ม จบปลา น้ำพริก ห่อหมก

- เครื่องนุ่งห่ม ผ้าตีนจก หัตถกรรมผ้าทอจากบรรพบุรุษเชื้อสายไทยพวน บ้านหาดเสี้ยว ที่ได้สร้างสรรค์งานทอผ้าที่มีลวดลายงดงาม ผ้าตีนจกสุโขทัยเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวผ้าตีนจก สุโขทัยมีความงดงามเฉพาะตัว คือ ลวดลายของผ้าตีนจกที่เป็นลายพื้นบ้าน สืบทอดจากบรรพบุรุษ มีมากกว่า 9 ลาย เช่น ลายสี่ขอ ลายแปดขอ ลายเครือ น้อย ลายเครือกลาง ลายเครือใหญ่ ลายน้าอ่าง ลายสิบสองหน่วยตัด ลายมนสิบหก (ลายสิบหก)

ระดับตำบล

- ประชาชนยังคงประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทั้งไร่อ้อย ไร่มัน นาข้าว ฟาร์มเป็ด ฟาร์มไก่ เลี้ยงวัว ปลูกสัก ฯลฯ และหาของป่า ยังคงใช้ชีวิตเรียบง่ายไม่เร่งรีบและไม่มีการแข่งขันสูง ให้ความเคารพผู้สูงวัยครูอาจารย์ ปราชญ์ชาวบ้าน

- ประชาชนยังคงทำงานหัตถกรรม ได้แก่ งานแกะสลักไม้ เครื่องสังคโลก กระทงใบลาน โมเดลบ้านทรงไทย เฟอร์นิเจอร์ไม้เนื้อแข็ง ฯลฯ ซึ่งมีการต่อยอดทักษะและงานศิลปะนี้ไปสู่สินค้าที่ระลึกทั้งแบบดั้งเดิมและแบบร่วมสมัย เช่น เสื้อยืดลายสังคโลก งานปั้นจากผงไม้ ฯลฯ

2.3 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

2.3.1 จำนวนนักท่องเที่ยว

จากการรวบรวมข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยว และจำนวนรายได้รวมของจังหวัดสุโขทัย ระหว่างปี พ.ศ. 2554-2654 พบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างชาติของจังหวัดสุโขทัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554-2562 (ก่อนสถานการณ์โรคระบาดโควิด 19) มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยจะสูงกว่าจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ซึ่งมีความสอดคล้องกับจำนวนรายได้รวมของจังหวัดสุโขทัยที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้รายได้ที่มาจากนักท่องเที่ยวชาวไทยจะสูงกว่ารายได้ที่มาจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ

2.3.2 จำนวนสถานประกอบการที่พัก

ข้อมูลปี พ.ศ.2564 มีผู้ประกอบการโรงแรม จำนวน 63 แห่ง (ได้รับใบอนุญาต 18 แห่ง ไม่ได้รับใบอนุญาต 45 แห่ง) ผู้ประกอบการภาคชุมชนรวม 38 ราย/แห่ง ประกอบด้วยกลุ่มชมรมโฮมสเตย์เมืองเก่า สมาชิกจำนวน 20 ราย ชมรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน คณะกรรมการจำนวน 10 ราย แหล่งเรียนรู้ พิพิธภัณฑ์ชุมชน จำนวน 8 แห่ง

2.3.3 จำนวนร้านอาหารที่จำหน่ายก๋วยเตี๋ยวสุโขทัย

ข้อมูลปี พ.ศ.2564 มีผู้ประกอบการภาคเอกชนรวม 145 แห่ง ประกอบด้วย ร้านประเภทเค็ก ชา กาแฟ จำนวน 14 ร้าน ร้านอาหารประเภทก๋วยเตี๋ยว จำนวน 12 ร้าน ร้านอาหารประเภทร้านอาหาร+ร้านนั่งดื่ม จำนวน 15 ร้าน ร้านอาหารประเภทตามสั่ง+ร้านข้าวต้ม จำนวน 7 ร้าน ร้านอาหารบุฟเฟต์ (หมูจุ่ม/หมูกระทะ) จำนวน 5 ร้าน ร้าน นวดแผนไทย จำนวน 7 ร้าน

2.4 ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.4.1 การจัดการขยะ

- จากการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณขยะของตำบลเมืองเก่าปี 2564 พบว่าสัดส่วนขยะที่มีปริมาณมากที่สุดอันดับหนึ่งคือ ขยะพลาสติก อันดับสอง คือ ขยะเศษอาหาร คิดเป็น 53.93% และ 48.82% ตามลำดับ

- ปี 2565 อพท.4 ร่วมกับกองสาธารณสุข เทศบาลตำบลเมืองเก่า สำนักทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสุโขทัย และสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษ ภาค 3 พิษณุโลก จัดกิจกรรมประกวดร้านอาหาร

ลดปริมาณตั้งแต่ต้นทาง เพื่อที่จะส่งเสริมให้เกิดการลดการใช้พลาสติก การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์อาหารที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ระบบการรวบรวมและขนส่งขยะกำจัดอย่างเหมาะสม และความคิดสร้างสรรค์กระตุ้นให้ลูกค้าให้ความร่วมมือหรือเปลี่ยนพฤติกรรมให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้นหรือมีวิธีการที่ดี ซึ่งมีร้านอาหารสมัครเข้าร่วมทั้งสิ้น 15 ร้าน เป็นร้านอาหารในเขตเทศบาลตำบลเมืองเก่า 14 ร้าน เขต อบต.เมืองเก่า 1 ร้าน ทั้งนี้จากผลจากการดำเนินกิจกรรมเบื้องต้นพบว่ามีแนวโน้มปริมาณขยะลดลง

2.4.2 คุณภาพน้ำ

- ปี พ.ศ.2563 อพท.4 ได้จัดจ้างผู้เชี่ยวชาญมาตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน โดยเก็บตัวอย่างน้ำผิวดินไปจำนวน 6 จุด ได้แก่ เขื่อนศรีนครินทร์ ตระพังตระกวน ตระพังทอง สะพานสุดเขตเทศบาล ฝ่ายติดเทศบาล สะพานตรงข้ามไผ่ขมิ้น โดยเก็บตัวอย่างน้ำจุดละ 3 ครั้ง ต่อเนื่องทุกเดือน แล้วนำไปผ่านกระบวนการทดสอบคุณภาพในห้องปฏิบัติการพบว่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

- ปี พ.ศ.2564 อพท.4 ประสานไปยังหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแสวงหาร่วมมือด้านบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน รวมทั้งงบประมาณในการตรวจวัดคุณภาพน้ำระดับห้องปฏิบัติการ แต่ยังไม่เห็นหน่วยงานใดรับดำเนินการได้ ปี พ.ศ.2564 จึงยังไม่ได้มีการตรวจวัดคุณภาพน้ำนันทนาการได้ต่อเนื่อง

- ปี พ.ศ.2565 โครงการชลประทานสุโขทัย รับเป็นเจ้าภาพในการจัดเก็บข้อมูลคุณภาพน้ำ ปริมาณน้ำ และการทดสอบคุณภาพน้ำในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยอย่างต่อเนื่องทุกเดือนตั้งแต่เดือนเมษายน 2565 จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ เขื่อนศรีนครินทร์ วัดสระศรี วัดตระพังเงิน สระน้ำใกล้กับศาลาสีหาลัง และเพิ่มจุดตรวจอีก 3 แห่งในเดือนสิงหาคม ได้แก่ ประตูกันน้ำก่อนเข้าคูเมืองทิศใต้ วัดตระพังทอง และคูเมืองใกล้กับศาลาปูผาดำ

ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำพบว่า ค่าออกซิเจนในน้ำต่ำกว่ามาตรฐานบางช่วงเวลา (ไม่ควรต่ำกว่า 2.0 ส่วนในล้านส่วน) แต่ลักษณะทางกายภาพของแหล่งน้ำยังดูปกติ ยกเว้นที่คูเมืองใกล้กับศาลาปูผาดำ น้ำมีสีดำ มีเศษขยะพลาสติกปะปนกับจอกแหน นอกจากนี้คุณภาพน้ำที่วัดตระพังทอง ลักษณะทางกายภาพอาจจะดูไม่ปกติ เช่นมีสีเขียวและมูกลิ้น (ขาว) แต่ไม่เน่าเสีย สีเขียวเข้มที่เห็นเกิดจากสาหร่ายที่เจริญเติบโตได้ดีจากมูลปลาจำนวนมาก

2.4.3 ระบบนิเวศ

- ปี พ.ศ.2563 มีการดำเนินการสำรวจสัตว์ และพืช เพื่อจัดทำคลังทรัพยากรชีวภาพ (เน้นสำรวจนก สัตว์บก และพืช) รวมทั้งมีการศึกษากฎหมาย และข้อแนะนำเกี่ยวกับการปกป้องและอนุรักษ์ทรัพยากรพืชและสัตว์ รวมถึงระบบนิเวศที่มีความเปราะบาง

- ปี พ.ศ.2564 มีการดำเนินการสำรวจสัตว์น้ำ พืชน้ำ แหล่งน้ำเพิ่มเติม รวมทั้งมีการสำรวจไม้ยืนต้นในพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์เพื่อคำนวณการกักเก็บคาร์บอน อีกทั้งได้มีการทำงานร่วมกับภาคีในการหาแนวทางอนุรักษ์ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพ แนวทางการจัดการ และระบบติดตามอย่างมีส่วนร่วม

- จากการสำรวจพบว่า มีแหล่งน้ำในพื้นที่ทั้งหมด 158 แหล่ง และมีต้นไม้มากกว่า 5,000 ต้นที่ดูดซับคาร์บอนได้เท่ากับป่าในเมือง

- ประเด็นความเสี่ยงสำคัญ ได้แก่ พืช และสัตว์ต่างถิ่นรุกราน (ปลาตุกรัสเซีย นกยาง ไมยราบยักษ์ ผักตบชวา เป็นต้น) ยังไม่มีระบบการติดตามการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศแหล่งน้ำ – ปัญหาจะเกิดกับระบบนิเวศแหล่งน้ำ ถ้าฝนทิ้งช่วงหรือเกิดภาวะแล้งต่อเนื่องเกิน 2-3 ฤดูกาล ปัญหาขยะในแหล่งน้ำ – พบการทิ้งขยะลงในแหล่งน้ำ 67 แห่ง จากทั้งหมด 158 แหล่ง และการปรับโครงสร้างทางกายภาพของแหล่งน้ำ

2.4.4 การปลดปล่อยคาร์บอน

- จากข้อมูลการคำนวณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก (GHGs) จากการเดินทางมาท่องเที่ยวที่อุทยานฯ ของนักท่องเที่ยวชาวไทย (ปี พ.ศ.2564) พบว่ามีการปลดปล่อย GHGs รวมประมาณ 47,278 kgCO₂eq/ปี หรือ 85.08 kgCO₂eq/คน/ปี ซึ่งมีสัดส่วนการใช้รถยนต์ส่วนบุคคลสูงสุด รองลงมา รถจักรยานยนต์ และรถตู้ คิดเป็น 88% 5% 4% และ 3% ตามลำดับ

- ปี พ.ศ.2560 อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ได้เริ่มมีมาตรการห้ามรถทุกชนิดที่ใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเข้าไปเที่ยวชมในเขตโบราณสถานชั้นในโดยไม่จำเป็น ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายครั้งแรก ร้อยละ 60 ของผู้เข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จะต้องรับรู้ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- จากการประเมินวัดผลพบว่า นักท่องเที่ยวรับรู้ว่าคุณภาพการท่องเที่ยวยุคใหม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 79.7 และนักท่องเที่ยวรับรู้ว่าการรณรงค์ให้ใช้จักรยานท่องเที่ยว ร้อยละ 80.3

2.5 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว

รายงานสรุปผลการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว (Carrying Capacity) ของตำบลเมืองเก่า ปรากฏข้อมูลการรองรับที่น่าสนใจ ดังนี้

สำหรับผลการศึกษาข้อมูลโครงสร้างพื้นฐาน และประมวลผลการวิเคราะห์ ความต้องการการใช้สาธารณูปโภคในชุมชนพบว่า ภายในกลุ่มชุมชนท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่าต้องการการใช้ไฟฟ้าประมาณ 15,889 กิโลวัตต์ต่อวัน (ข้อมูลจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุโขทัย, 2563) และเมื่อชุมชนดังกล่าว มีนักท่องเที่ยวเข้ามาภายในชุมชน 1,000 คนต่อวัน พบว่าการใช้ไฟฟ้าจะเพิ่มขึ้นอีก 2,154 กิโลวัตต์ต่อวัน สามารถคาดการณ์ได้ว่าจะมีการใช้ไฟฟ้าไม่น้อยกว่า 18,043 กิโลวัตต์ต่อวัน เจ้าหน้าที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุโขทัย แจ้งว่าไฟฟ้าเพียงพอต่อการใช้งานและรองรับนักท่องเที่ยว และหากมีแนวโน้มไฟฟ้าไม่พอใช้งานทางการไฟฟ้าจะเพิ่มกำลังไฟฟ้าเพื่อรองรับความต้องการไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น

พื้นที่ชุมชนท่องเที่ยว ตำบลเมืองเก่า จังหวัดสุโขทัย ใช้น้ำอุปโภค-บริโภค จากประปาส่วนภูมิภาค สาขาสุโขทัยเป็นส่วนใหญ่ ในส่วนของหน่วยบริการเมืองเก่า รับน้ำจากสถานีผลิตน้ำทุ่งทะเลหลวง เป็นระบบประปาน้ำผิวดิน มีกำลังการผลิตน้ำประปาสูงสุด 18,000 ลบ.ม./วัน ปัจจุบันมีปริมาณที่การประปาผลิตน้ำ 16,000 ลบ.ม./วัน หรือคิดเป็น 899 ผลิตส่งจ่ายน้ำ ทางด้านความต้องการใช้น้ำของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลเมืองเก่า ทั้ง 12 ชุมชนท่องเที่ยวตามทะเบียนราษฎร จำนวน 7,376 คน (ข้อมูลประชากรจากเทศบาลตำบลเมืองเก่า) มีความต้องการใช้น้ำจากการประมาณเท่ากับ 1,476 ลบ.ม./วัน หากกรณีมีนักท่องเที่ยวค้างคืนสูงสุด จำนวน 1,500 คน จะมีความต้องการใช้น้ำประมาณ 341 ลบ.ม./วัน และนักท่องเที่ยวไปกลับสูงสุดจำนวน 3,000 คน จะมีความต้องการใช้น้ำประมาณ 57 ลบ.ม./วัน ดังนั้นความต้องการใช้น้ำของนักท่องเที่ยวประมาณ 398 ลบ.ม./วัน เนื่องจากสถานีผลิตน้ำทุ่งทะเลหลวง ปัจจุบันมีปริมาณที่การประปาจ่ายน้ำ 18,000 ลบ.ม./วัน จ่ายน้ำในพื้นที่ตำบลเมืองเก่า 3,000 ลบ.ม./วัน และมีความต้องการใช้น้ำของประชากรในพื้นที่ประมาณ 2,214 ลบ.ม./วัน และกำลังการผลิตปัจจุบันยังสามารถเพิ่มกำลังการผลิตได้อีก อย่างไรก็ดี ในพื้นที่เทศบาลตำบลเมืองเก่า ยังมีระบบส่งจ่ายประปาที่ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ในหมู่ 10 ชุมชนศรีชุม ที่มีใช้ประปาบาดาลหมู่บ้านในปัจจุบัน ซึ่งมักจะพบปัญหาภัยแล้งต้องใช้รถดับเพลิงในการบรรจุน้ำจากแหล่งน้ำ เพื่อบรรเทาปัญหาภัยแล้ง ดังนั้นปัจจุบันกำลังการผลิตมีความเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยว แต่มีระบบส่งจ่ายน้ำประปาที่ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ จึงมีความเสี่ยงต่อความต้องการการใช้น้ำประปาที่ส่งจ่ายในชุมชน จึงไม่สามารถรองรับอัตราการใช้น้ำของประชาชนในพื้นที่หากมีการขยายตัวของชุมชนและจำนวนนักท่องเที่ยว

ในส่วนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จากการคำนวณจำนวนรถที่เหมาะสม โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พบว่าจะต้องมีจำนวนรถดับเพลิงอย่างน้อย 2 คัน ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยปัจจุบันเทศบาลตำบลเมืองเก่ามีจำนวนรถดับเพลิง 3 คัน มีรถยนต์ดับเพลิง จุน้ำได้ 2,000 ลิตร จำนวน 1 คัน รถบรรทุกน้ำ จุน้ำได้ 6,000 ลิตร จำนวน 2 คัน ซึ่งเพียงพอต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ในส่วนของการบริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น พบว่า สามารถให้บริการได้ทุกเครือข่ายหลัก

ในส่วนการสาธารณสุข ในเทศบาลตำบลเมืองเก่า มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 1 แห่ง มีขนาดใหญ่ รับผิดชอบประชากร จำนวน 8,001 คน ขึ้นไป (ข้อมูลจาก กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2560) และคลินิกเอกชน จำนวน 3 แห่ง

การจัดการพื้นที่ คือ ในพื้นที่ชุมชนมีปัญหาเรื่องที่ดินจอร์ดรเนื่องจากชุมชนตำบลเมืองเก่ามีพื้นที่จำกัด เนื่องจากเป็นชุมชนเมือง มีโบราณสถานจำนวนมาก และมีพื้นที่น้อย ดังนั้น เพื่อการรองรับการท่องเที่ยวชุมชน จึงมีความจำเป็นต้องให้ชุมชนจัดสรรพื้นที่จอร์ดรเพิ่ม

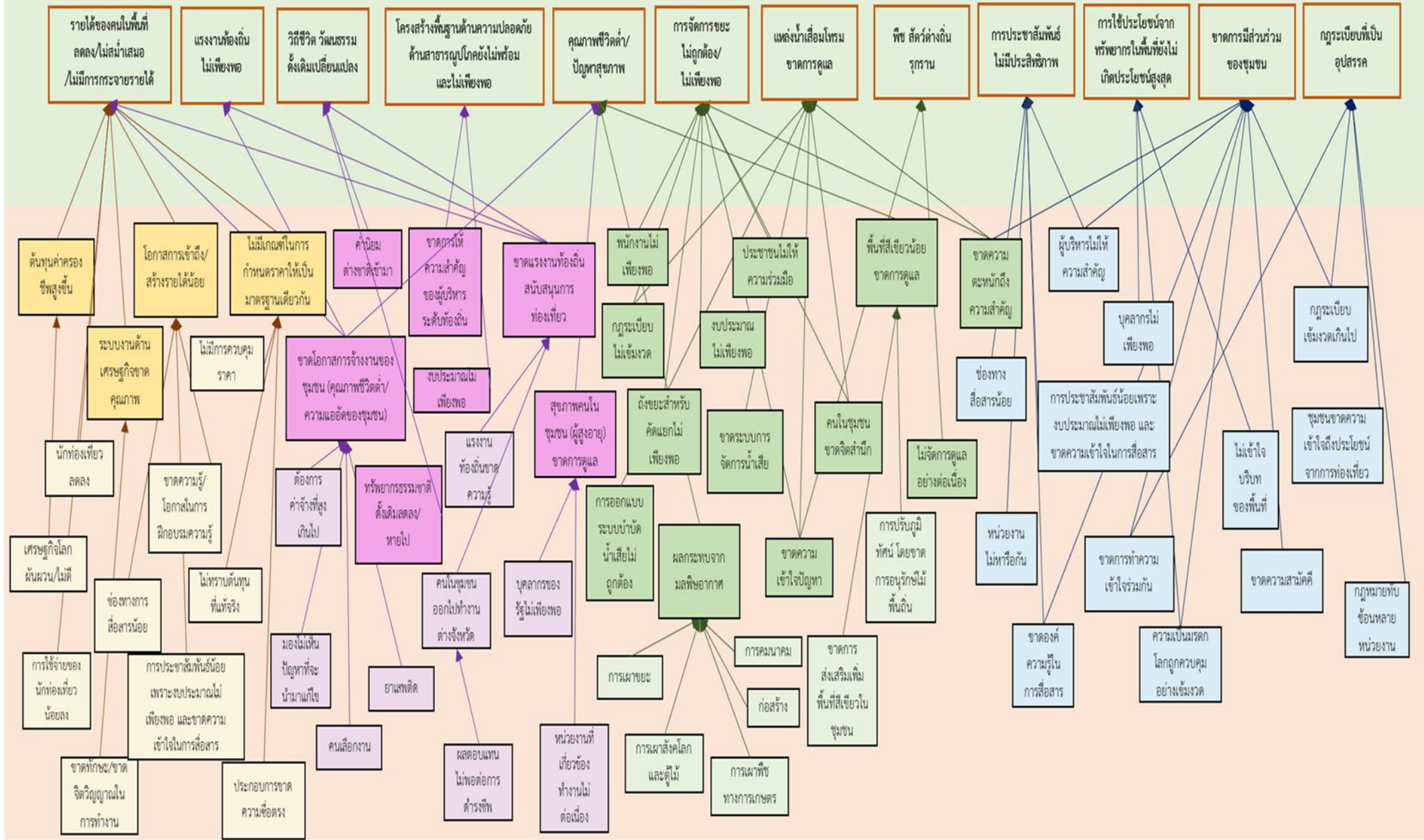
ส่วนที่ 3

สภาพปัญหา โอกาส และความท้าทาย

การวิเคราะห์หาปัญหาสำคัญ ต้นตอของปัญหา และความเชื่อมโยงของปัญหา กับผลที่จะเกิดขึ้นทั้งผลดีและผลเสียจากการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย จากการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และจากข้อคิดเห็นที่ได้มาจากการประชุมระดมความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

จากการประชุมระดมรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ.2565 ณ โรงแรมสุโขทัยเทรเซอร์ รีสอร์ท แอนด์ สปา จังหวัดสุโขทัย ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประชุม รวมทั้งสิ้น 20 ท่าน โดยแบ่งออกเป็นหน่วยงานภาครัฐจำนวน 7 ท่าน ภาคเอกชน และภาคประชาชนจำนวน 13 ท่าน

จากประเด็นปัญหาทั้งหมดที่รวบรวมจากผู้แทนของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียและนำมาวิเคราะห์ปัญหาสำคัญและค้นหาต้นตอของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย สรุปได้เป็นแผนผังการวิเคราะห์ปัญหาสำคัญและต้นตอของปัญหา แสดงดังรูป

ประเด็น “โอกาส” และ “ความท้าทาย” ของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า

ลำดับ	โอกาส	ความท้าทาย
1	สิ่งดึงดูดใจการท่องเที่ยวมีหลากหลาย ทั้งวัฒนธรรม ประเพณี ตลาด ธรรมชาติ ทัศนียภาพ แหล่งเรียนรู้ โดยนักท่องเที่ยวสะท้อนมุมมองจุดเด่นของสุโขทัยไว้ดังนี้ 1) สุโขทัยเป็นรากเหง้าของประเทศไทย (The Origin of Siam) นักท่องเที่ยวได้ร่วมภาคภูมิใจกับมรดกทางวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าที่เป็นเอกลักษณ์ของที่นี่แห่งเดียว พร้อมกับการศึกษาข้อมูลประวัติศาสตร์ความเป็นมาของบรรพบุรุษไทย และศรัทธาแห่งพระพุทธศาสนาผ่านวัดวาอารามและกิจกรรมตักบาตรยามเช้าที่วัดตระพังทอง 2) ธรรมชาติและอารยธรรม (The Fullfill Mind) นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวสุโขทัยช้านั้น ไม่ได้มาเสพเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ แต่มาเพื่อยืนยันในจุดช่วงเวลาที่ยิ่งใหญ่ที่สืบทอดมาแบบนี้นี้ ไม่ได้มาดูมาเห็นแต่มาเพื่อสัมผัส มีเวลาดื่มด่ำบรรยากาศ สัมผัสกับทัศนียภาพ ความสุขที่เกิดจากความสงบ จึงได้พักผ่อนทั้งกายและใจ เพื่อค้นพบความหมายของชีวิตจากการสัมผัสธรรมชาติและอารยธรรมที่งดงามของเมืองสุโขทัย 3) ประสบการณ์เก่าเฝ้าไร่ดั่งเดิม (The Folk Creator) นักท่องเที่ยวได้สัมผัสวัฒนธรรมที่ยังมีชีวิต และเรียนรู้วิถีชีวิตดั้งเดิมที่หลากหลายผ่านประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในชุมชนท้องถิ่น เช่น กิจกรรมทำเครื่องสังคโลก การใช้ชีวิตเหมือนคนท้องถิ่น และคลุกคลีกับคนท้องถิ่นในเมืองสุโขทัย การเดินทางสัญจรด้วยรถคอกหมู เป็นต้น 4) สัมผัสกับความจริงแท้ ความชำนาญของปราชญ์ และเสน่ห์ของชาวสุโขทัย (The Legend Adventure) : นักปราชญ์ท้องถิ่น และผู้คนชาวสุโขทัยมีความสามารถในการถ่ายทอดเรื่องราวให้นักท่องเที่ยวได้ซึมซับกับประวัติศาสตร์ ความหลังและความทรงจำระหว่างคนในท้องถิ่นกับเมืองเก่าสุโขทัยอย่างลึกซึ้ง	แนวทางการออกแบบประสบการณ์ (Experience Design) สำหรับนักท่องเที่ยวต้องคำนึงถึงการบริหารจัดการและพัฒนาประสบการณ์ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ประสบการณ์ต่อการบริการ 2) ประสบการณ์ต่อผลิตภัณฑ์ 3) ประสบการณ์ต่อการสื่อสาร 4) ประสบการณ์ต่อบรรยากาศ สุโขทัยเป็นเมืองสร้างสรรค์ที่มีสินค้าและบริการอยู่แล้ว และยังมีต้นทุนทางวัฒนธรรมที่ดีเยี่ยม แต่ขาดการถ่ายทอดเรื่องราวที่มีประสิทธิภาพ ที่จะตอบรับกับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจในรากและที่มาของเรื่องราว ที่สำคัญเมืองสุโขทัยยังขาดการทำให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง จึงควรมีแผนสื่อสารงานประจำปี หรือจัดกิจกรรมตลอดปี เพื่อให้ นักท่องเที่ยวจากที่ต่าง ๆ ได้รู้จักสุโขทัยทั้งปี ทั้งนี้ ควรสร้างคนนำเที่ยว โดยเฉพาะรุ่นใหม่ หรือหาปราชญ์ท้องถิ่นที่เข้าใจ และสามารถค้นหาความเป็นเนื้อแท้ของแต่ละคนที่สามารถถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ได้จับใจ เช่น ความหลัง ความทรงจำ และความผูกพันของตัวเองกับเมืองสุโขทัย ตลอดจนวิถีชีวิตกับการประสบความสำเร็จในท้องถิ่น เป็นต้น โดยไม่ต้องใช้เทคโนโลยีสื่อสารแทนคน เพราะการถ่ายทอดเรื่องราวได้อย่างจับใจนั้น ก่อให้เกิดความประทับใจและสร้างความผูกพันของผู้มาเยือนด้วยตัวคนในท้องถิ่นของเมืองสุโขทัย (Human Touch) ซึ่งการท่องเที่ยวที่เกิดความผูกพันและความประทับใจระหว่างคนดังกล่าว เป็นแนวโน้มการท่องเที่ยวที่หรูหราในอนาคตอย่างแน่นอน เพราะจะไม่สามารถหาประสบการณ์เหล่านี้ได้จากเทคโนโลยีในโลกแห่งอนาคต ทั้งนี้ สิ่งสำคัญคือการสร้างช่องทางเชื่อมโยงกับภาครัฐท้องถิ่นที่มีความสามารถ เพื่อเป็นช่องทางให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งช่วยให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์การท่องเที่ยวกลับไปอย่างประทับใจ และเกิดการบอกต่อหรือการกลับมาเที่ยวซ้ำ

ลำดับ	โอกาส	ความท้าทาย
	เหตุผลที่นักท่องเที่ยวเลือกมาเยี่ยมเยือนเมืองสุโขทัย เพราะ... 1) เพื่อแสวงหาเสน่ห์ชอนเร้น ในการเติมเต็มจิตวิญญาณ 2) เพื่อดื่มด่ำลึกลึกในประวัติศาสตร์ ในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และศึกษาวัฒนธรรมใหม่ 3) เพื่อมุ่งหาประสบการณ์ที่แท้จริง 4) เพื่อค้นหาประสบการณ์ใหม่ไปเล่าต่อให้คนรอบข้างได้ฟัง 5) เพื่อเรียนรู้สร้างสรรคประสบการณ์ด้วยตนเอง ในการได้ใช้ชีวิตแบบคนท้องถิ่น 6) เพื่ออิมเมจบรรยากาศและสถานที่ ในการพักผ่อนและหากิจกรรมทำ 7) เพื่อเที่ยวชมทัศนียภาพ	- คนท้องถิ่น 45.3% เห็นว่าการให้ข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยว (ประชาสัมพันธ์) ไม่เพียงพอ คน 41.5% คิดว่าเพียงพอ และ 1.9% เห็นว่ามากเกินไป
2	กิจกรรมท่องเที่ยวมีความหลากหลายในระดับหนึ่ง และโดดเด่นในด้านประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม หัตถกรรม แหล่งเรียนรู้ งานประเพณีผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด จากบริษัท บารามีซี จำกัด ซึ่งเคยมีผลการวิจัยร่วมกับ อพท. ในการศึกษาข้อมูลของจังหวัดสุโขทัย และแบ่งส่วนตลาดนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายด้วยปัจจัยทางจิตวิทยา และได้ทำการวิเคราะห์ว่านักท่องเที่ยวกลุ่มที่เหมาะสมกับสุโขทัย 3 อันดับแรก ได้แก่ ● กลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจในรากและที่มาของเรื่องราว (Story Consumer) คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ชอบเรียนรู้รากเหง้าของชุมชนสนใจเรื่องราวความเป็นมาของพื้นที่นั้น ๆ อย่างลึก ● กลุ่มนักท่องเที่ยวที่อยากลึกลงถึงความเป็นศาสตร์ด้านต่าง ๆ (Deep Learner) คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจองค์ความรู้เฉพาะด้าน เข้าใจกระบวนการที่แตกต่าง เพื่อนำไปสร้างสรรค์และต่อยอดเป็นสิ่งใหม่ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่อยากฝังตัวและใช้ชีวิตเช่นเดียวกับคนท้องถิ่น (Culture Exchanger) คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ต้องการเรียนรู้และฝังตัวภายใต้วัฒนธรรมในพื้นที่ต่าง ๆ และต้องการสัมผัส รวมทั้งใช้ชีวิตเช่นเดียวกับคนในท้องถิ่น	- กิจกรรมท่องเที่ยวเหมาะกับคนเฉพาะกลุ่ม ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรให้สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายตามผลการวิเคราะห์ของนักการตลาด - นำเสนอคุณค่าของแต่ละกิจกรรมแบบเจาะลึกแต่ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เช่น โบราณสถานต่างจากที่อื่นอย่างไร ศิลปวัฒนธรรม งานหัตถกรรม สะท้อนเรื่องราวทางประวัติศาสตร์และรากของประเทศไทยอย่างไร ซึ่งจำเป็นต้องสืบค้นรากวัฒนธรรมเพื่อหาอัตลักษณ์ร่วมของชุมชนหรือตัวตนของเราไว้เพื่อไม่ให้สูญหายไป งานวิจัยหลายชิ้นพบว่า การมีรากเหง้าที่แข็งแกร่งส่งผลต่อความสามารถในการมีสุขภาพจิตที่ดีและเป็นยาต้านโรคซึมเศร้าและโรควิตกกังวลได้ดี - โปรแกรมท่องเที่ยวแนะนำควรมีแก่นเรื่อง หรือร้อยเรียงความเชื่อมโยงของแต่ละกิจกรรมด้วยเส้นเรื่องหรือธีมเดียวกัน เพื่อสร้าง Story Telling เป็นจุดขาย มีผู้เล่าเรื่องราวได้เก่ง ทั้งทักษะและความรู้ด้านประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตชุมชน ซึ่งผู้เล่าเรื่องไม่ใช่แค่คนสื่อความหมายหรือมัคคุเทศก์เท่านั้น แต่ผู้ที่จะได้พบเจอกับนักท่องเที่ยวโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นคนขับรถราง คนขับรถไฟ ผู้ประกอบการงานหัตถกรรมท้องถิ่น พนักงาน

ลำดับ	โอกาส	ความท้าทาย
		โรงแรม ร้านอาหาร ฯลฯ ก็จำเป็นต้องมีประสบการณ์ และองค์ความรู้ ที่สามารถบอกเล่าได้
3	- ใกล้สนามบินสุขุขทียเพียงแค่ว่าประมาณ 40 นาที (37 กม.) - เส้นทางคมนาคมทางถนนค่อนข้างสะดวก เข้าถึงได้ไม่ยาก เหมาะกับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ขับรถมาเที่ยวเอง ตามพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ โดยคนท้องถิ่น 52.8% เห็นว่าสภาพถนน/เส้นทางดีเพียงพอ และ 62% คิดว่าการจราจรมีความคล่องตัว	- ระบบขนส่งสาธารณะยังเชื่อมต่อไม่ดีเพียงพอ โดยส่วนมากยังไม่ได้รับมาตรฐานด้านความปลอดภัย - คนท้องถิ่น 61.5% เห็นว่าป้ายบอกทาง ป้ายจราจรไม่เพียงพอ - สถานประกอบการงานหัตถกรรม ร้านอาหาร การจัดงานประเพณี ควรกำหนดจุดไว้ใน Google Map และข้อมูลเวลาเปิดปิด เบอร์โทร ให้ชัดเจนถูกต้อง
4	- จากข้อมูลของ CEA พบว่า อุตสาหกรรมสร้างสรรค์สร้างได้คิดเป็น 10% ของ GDP ไทย โดยได้รับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีสัดส่วนสูงถึง 28.04% เป็นมูลค่ารวม 409 พันล้านบาท อันดับที่ 2 อุตสาหกรรมอาหารไทย มีสัดส่วน 18.29% เป็นมูลค่ารวม 267 พันล้านบาท - เมืองเก่ามีแหล่งเรียนรู้หรือแหล่งท่องเที่ยว ด้านศิลปะและวัฒนธรรม 45.4% ด้านงานหัตถกรรม 31.8% ด้านเกษตร 13.6% และอื่นๆ 9.1% - ประเภทสินค้าส่วนใหญ่ 42.9% เป็นของใช้/ของสะสม เสื้อผ้า 14.3% อาหาร 14.3% และอื่นๆ 28.6%	คนท้องถิ่น 64% เห็นว่าร้านขายของที่ระลึกมีเพียงพอ คน 30% คิดว่าไม่เพียงพอ ซึ่งหมายถึงความหลากหลายของสินค้าไม่ใช่จำนวน จึงควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม ทั้งนี้ งานกราฟที่อัตลักษณ์ท้องถิ่น หรือหัตถกรรมไทยกำลังขาดผู้สานต่อไปในอนาคต ผู้ผลิตส่วนหนึ่งไม่สามารถสร้างรายได้ที่ยั่งยืนได้ เพราะสินค้าไม่เหมาะกับวิถีชีวิตของคนยุคใหม่ ผู้ประกอบการขาดความรู้ด้านการตลาด ไม่สามารถขยายงานหรือพัฒนาให้มีมาตรฐานโดยนำองค์ความรู้ภูมิปัญญาพื้นถิ่นมาต่อยอดได้ ส่วนตลาดก็ไม่สามารถเข้าถึงผู้ผลิตหรือช่างฝีมือตัวจริงได้
5	ประเภทที่พักมีความหลากหลาย ทั้งโฮมสเตย์ เกสเฮ้าส์ รีสอร์ท และโรงแรม มีหลากหลายระดับ และราคา ตอบความต้องการนักท่องเที่ยวที่หลากหลายได้	- นักท่องเที่ยวยุคใหม่นิยมจองที่พักเองไม่ผ่าน Agency เพราะต้องการทราบมาตรฐานบริการสาธารณสุข จึงควรนำเสนอเรื่องนี้ให้เป็นจุดแข็ง - ยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้มีข้อจำกัดทางร่างกายหรือความช่วยเหลือพิเศษ เช่น ห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ ทางลาด ฯลฯ และประชาสัมพันธ์ว่ามีหรือไม่มี Tourism for All (การท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล) แนวคิดที่จะต้อนรับนักท่องเที่ยวอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่มีข้อจำกัดด้วยเพศ อายุ สภาพร่างกาย ความสามารถทางภาษา โดยนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จะเดินทางพร้อมคนดูแล เฉลี่ย 1.5 คน ต่อการเดินทาง 1 ครั้ง เช่น ผู้พิการทั่วโลกมีมากกว่า 1
6	โครงการสำรวจข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงลึก ของทั้งประเทศในภาพรวม โดย ททท. พบว่า สัดส่วนการทำกิจกรรมระหว่างการเดินทาง	- สืบค้นอาหารพื้นถิ่นและวัตถุดิบ เช่น พืชผักพื้นบ้าน ไข่ น้ำ ปลาในคลอง มานำเสนอโดยจัดทำปฏิทินฤดูกาลอาหารเพื่อนำเสนอในแต่ละช่วงเวลา รวมทั้งพิจารณาความ

ลำดับ	โอกาส	ความท้าทาย
	ท่องเที่ยวอันดับ 1 รับประทานอาหารไทย ร้อยละ 95.90 ในปี 2561 และ 89.00 ในปี 2562 มูลค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 4,687.70 บาทต่อคนต่อทริป และ 4,205.40 บาทต่อคนต่อทริป ตามลำดับ	เสี่ยงของวัตถุดิบที่อาจจะสูญหายไป เพื่อรื้อฟื้นหรือรักษาระบบนิเวศให้กลับมา ทั้งนี้วิถีชีวิตนั้นสัมพันธ์กับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติตามระบบนิเวศของแต่ละท้องถิ่น เช่น ชนิดของปลาฤดูน้ำหลาก ต้นไม้ชนิดนั้นที่เคยให้ออกดอกออกใบตามฤดูกาลหายไปกับการปรับปรุงภูมิทัศน์หรือเปล่า หากสิ่งหนึ่งหายไปตอนนี้อาจยังไม่มีผลกระทบมาก เราเปลี่ยนไปกินสิ่งอื่นแทนได้ แต่การหายไปของสิ่งมีชีวิตนั้นถ้ามักขึ้นเรื่อยๆ จนวันหนึ่งระบบนิเวศซับซ้อนน้อยกว่านี้ สิ่งมีชีวิตที่เป็นคีย์สโตน (Keystone Species) น้อยลงเรื่อย และถูกแทรกแซงด้วยพืชและสัตว์ต่างถิ่นรุกราน (Alien Species) - ให้มีการนำเสนออาหารพื้นถิ่นในร้านทั่วไป ซึ่งมีอยู่ถึง 50% ขณะที่ร้านอาหารพื้นเมืองมีเพียง 14.3%
7	ระดับการศึกษาของเจ้าของสถานประกอบการ อยู่ในระดับปริญญาตรีและอนุปริญญาเป็นส่วนใหญ่	ระดับการศึกษาของพนักงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมหรือต่ำกว่า แต่ส่วนใหญ่ประสบการณ์การทำงานสูง อย่างไรก็ตาม พนักงานควรได้รับการส่งเสริมให้ได้รับการอบรมความรู้และทักษะเพิ่มขึ้น และควรได้รับการสนับสนุนให้มีตำแหน่งงานที่สูงขึ้น
8	พนักงานส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงาน อายุระหว่าง 36-60 ปี	- พนักงานที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ยังควรได้รับการสนับสนุนให้เกิดการจ้างงานที่เหมาะสม - พนักงานที่มีอายุ 26-35 ปี ซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่ ควรได้รับการสนับสนุนให้เข้ามาทำงานเพื่อช่วยในเรื่องความคิดสร้างสรรค์และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี - พนักงานที่มีอายุน้อยกว่า 15 ปี จำเป็นต้องมีสวัสดิภาพการทำงานที่เหมาะสม - พนักงานต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมการทำงานปลอดภัยและมั่นคง ได้รับค่าครองชีพที่เหมาะสม - สถานประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้าไปตรวจสอบหรือวิเคราะห์ความเสี่ยงและความปลอดภัยของพนักงานและงานที่เหมาะสมกับอายุเพิ่มมากขึ้น (ให้มากกว่า 43.4%)
9	ในส่วนที่หน่วยงานท้องถิ่นให้การสนับสนุน มีทั้งด้านการตลาด ค่าปรึกษาทางการเงิน และให้โอกาสได้เข้ามาสู่ห่วงโซ่การท่องเที่ยว	ทั้งหน่วยงานท้องถิ่นและผู้ประกอบการในท้องถิ่น ควรให้การสนับสนุนผู้ประกอบการท้องถิ่นด้วยกันเองให้เข้ามาสู่ห่วงโซ่การท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น
10	คนท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการค้าประเพณีให้กับนักท่องเที่ยว	- คนท้องถิ่นส่วนใหญ่ (ปัจจุบัน 67%) ทั้งนี้ ควรจะไม่เห็นด้วยกับการค้าประเพณีให้กับนักท่องเที่ยวมากกว่านี้ หรือ 100%

ลำดับ	โอกาส	ความท้าทาย
		- สถานประกอบการควรมีบรรณารักษ์หรือได้รับการรับรองจากหน่วยงานเพื่อแสดงให้เห็นถึงการปกป้องเด็ก/ผู้หญิงจากการล่วงละเมิดทางเพศและค้าประเวณี (ซึ่งมีเพียงแค่ 20.8% เท่านั้น)
11	ผู้ประกอบการเคยได้รับรางวัลธุรกิจ 41.5% ปัจจุบัน ความต้องการด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมนั้น กำลังเติบโต มีนักท่องเที่ยวไทยกว่า 73% เลือกการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและต้องการใกล้ชิดกับธรรมชาติ แต่พวกเขาต้องการมั่นใจว่า เงินที่ใช้จ่ายไปจะถูกกระจายไปสู่คนทุกระดับในสังคม และรู้สึกหงุดหงิดหากที่พักไม่เอื้อให้พวกเขาสร้างความยั่งยืน เช่น ไม่สามารถเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่สามารถรีไซเคิล หรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่ลดการใช้พลังงานได้ จึงเป็นโอกาสที่จะปรับปรุงการท่องเที่ยวชุมชนให้ยั่งยืนพร้อมหาเงินควบคู่กับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ	- ผู้ประกอบการไม่เคยได้รับรางวัลธุรกิจ 58.5% - ผู้ประกอบการเพียง 20.8% ได้รับมาตรฐานสิ่งแวดล้อม และได้รับมาตรฐานความสะอาดสุขอนามัย 37.7% - จำนวนผู้ประกอบการ 52.7% มีความตระหนักในด้านค่าใช้จ่ายในการดูแลด้านสิ่งแวดล้อม ไม่มีความตระหนัก 47.3% - จำนวนสถานประกอบการเพียง 22.6% มีติดตั้งถังดักไขมัน 67.9% ไม่เผาขยะในที่โล่งแจ้ง 64.2% แยกขยะก่อนส่งกำจัด - คนท้องถิ่น 49% เห็นว่าความพร้อมด้านการจัดการขยะของภาครัฐไม่เพียงพอ และเพียงพอ 49% - จำนวนสถานประกอบการน้อยกว่า 50% มีมาตรฐานความปลอดภัย ได้แก่ การจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัย - จำนวนสถานประกอบการน้อยกว่า 50% เล็กน้อย มีการป้องกันเหตุ (ติดตั้งกล้องวงจรปิด) - คนท้องถิ่น 53% เห็นว่า ไฟฟ้า/แสงสว่าง ไม่เพียงพอ - คนท้องถิ่น 51% เห็นว่า น้ำประปา เพียงพอ - คนท้องถิ่น 56% เห็นว่า สัญญาณโทรศัพท์กับอินเทอร์เน็ตไม่เพียงพอ - คนท้องถิ่น 43.4% เห็นว่า สภาพถนน/เส้นทาง ไม่เพียงพอ - คนท้องถิ่น 61% เห็นว่า ป้ายบอกทาง ป้ายจราจร ไม่เพียงพอ

ประเด็นความท้าทายด้านเศรษฐกิจ

ความท้าทาย	ความคาดหวัง	แนวทาง
1. คุณภาพของระบบด้านเศรษฐกิจ	ระบบเศรษฐกิจที่มีคุณภาพ มีฐานข้อมูลในการวางแผนและตัดสินใจ	1. มีการสำรวจและกลไกอื่นๆ ที่จะได้รับรู้พฤติกรรมนักท่องเที่ยวและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในเรื่องคุณภาพและประสบการณ์ด้านความยั่งยืน 2. มีโปรแกรมการให้ข้อมูล ให้ความรู้ และอบรมในเรื่องการตลาดการท่องเที่ยวให้แก่คนในชุมชนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ
2. รายได้ของคนในพื้นที่ลดลง/ไม่สม่ำเสมอ/ไม่มีการกระจายรายได้	1. การท่องเที่ยวสร้างงานสร้างอาชีพ 2. มีรายได้เพิ่มขึ้นสม่ำเสมอ 3. มีการกระจายรายได้ มีการใช้วัสดุทดแทนเพื่อลดค่าใช้จ่าย/ส่งเสริมการผลิต การขายวัตถุดิบในพื้นที่ ลดการนำเข้าจากภายนอก	1. มีโปรแกรมการเก็บข้อมูลทางเศรษฐกิจ ได้แก่ 1) การรั่วไหลของรายได้ 2) การเชื่อมต่อของรายได้ 3) การกระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ 4) การใช้จ่าย 5) การจ้างงาน 6) การลงทุน 2. สนับสนุนและช่วยเหลือผู้ประกอบการท่องเที่ยวท้องถิ่นให้ซื้อสินค้าและบริการในท้องถิ่น 3. ให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ศิลปิน ผู้ผลิตอาหารท้องถิ่น ได้รับประโยชน์การธุรกิจการท่องเที่ยวทั้งโดยตรงและโดยอ้อม 4. สนับสนุนและเปิดโอกาสให้ผลิตภัณฑ์และหัตถกรรมท้องถิ่นได้จำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว
3. ขาดกิจกรรมท่องเที่ยวต่อเนื่องในรอบปี	1. มีการประชาสัมพันธ์ที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพ ทั้งในและต่างประเทศที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น	จัดกิจกรรมท่องเที่ยวให้สอดคล้องตามฤดูกาล
4. การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวน้อยลง	2. มีกิจกรรมใหม่เพื่อสร้างแรงจูงใจและดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามา กระจายกิจกรรมให้ครบทุกฤดูกาล (ทำปฏิทินการท่องเที่ยว) 3. มีการประชาสัมพันธ์ที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพ ทั้งในและต่างประเทศที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น	1. มีการศึกษาถึงความสมดุลระหว่างความต้องการทางเศรษฐกิจ ชุมชน ทรัพยากรทางวัฒนธรรมและธรรมชาติของท้องถิ่นตามฤดูกาลท่องเที่ยว 2. มีกลยุทธ์การตลาดที่จัดการฤดูกาลท่องเที่ยวและการกระจายตัวของนักท่องเที่ยว มีการเลือกนักท่องเที่ยวเป้าหมายที่คำนึงทั้งด้านเศรษฐกิจและผลกระทบทางลบ 3. มีการจัดการการปริมาณของนักท่องเที่ยวและผลกระทบให้สมดุลกับความต้องการทางเศรษฐกิจและผลกระทบทางลบ

ความท้าทาย	ความคาดหวัง	แนวทาง
	3. ส่งเสริมการรวมกลุ่มจัดกิจกรรมท่องเที่ยวแบบ เพศเอกเพื่อสร้างแรงจูงใจ ส่งเสริมให้มีภาพยนตร์เพื่อโปรโมทการท่องเที่ยว	4. มีการติดตามดูแลตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณนักท่องเที่ยวตลอดทั้งปี รวมถึงในสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยม และเทศกาลต่างๆ 5. มีโปรแกรมการให้ข้อมูล ให้ความรู้ และอบรมในเรื่องการท่องเที่ยวให้แก่คนในชุมชนท้องถิ่น ทั้งโอกาสและความท้าทาย 6. ข้อความทางการตลาดและการสื่อสารอื่นๆ จะต้องสะท้อนถึงคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว สะท้อนถึงการมุ่งไปสู่ความยั่งยืน และการปฏิบัติต่อคนท้องถิ่น วัฒนธรรม และธรรมชาติด้วยความเคารพ 7. ข้อมูลและเอกสารโปรโมทแหล่งท่องเที่ยวจะต้องอัปเดตและมีเนื้อหาที่เหมาะสม 8. การให้ข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวจะต้องถูกต้องตามที่กล่าวไว้จริงทั้งผลิตภัณฑ์ การบริการ และความยั่งยืน
5. ขาดแรงงานท้องถิ่นที่สนับสนุนการท่องเที่ยว	1. การให้ความรู้เพื่อเพิ่มทักษะและศักยภาพการให้บริการท่องเที่ยว เพื่อให้การบริการมีมาตรฐานมากขึ้น 2. การจัดอบรมต่างๆ ให้เหมาะสมกับบริบท และหน่วยงานพยายามเข้าไปถึงกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการอบรม 3. พัฒนาให้ความรู้บุคลากรรุ่นใหม่ทดแทนคนรุ่นเก่า (สืบสานและต่อยอด) เกิดธุรกิจใหม่/ต่อยอดธุรกิจเดิม ทั้งจากผู้ประกอบการท้องถิ่นและนักลงทุนภายนอก	1. มีโปรแกรม/หลักสูตรฝึกอบรมทักษะที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมให้ฝึกอบรมที่สร้างโอกาสการจ้างงานแก่คนท้องถิ่น ทั้งผู้หญิง เยาวชน คนพิการ กลุ่มชาติพันธุ์ 2. มีการให้คำปรึกษา สนับสนุนทางการเงินให้แก่ธุรกิจ SMEs ด้านการท่องเที่ยว 3. มีการช่วยเหลือด้านการตลาดให้แก่ธุรกิจด้านการท่องเที่ยว 4. มีการตรวจสอบสภาพการทำงานและรับฟัง/จัดการความไม่พอใจของลูกค้าถึงความปลอดภัย ความมั่นคง ค่าครองชีพ และสวัสดิภาพที่เหมาะสมในการทำงาน 5. มีแนวทางปฏิบัติในการป้องกันและรายงานถึงปัญหาการค้ามนุษย์ การใช้แรงงานเยี่ยงทาส และการค้าประเวณี หรือการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในรูปแบบต่างๆ (B5) 6. มีหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่ามีการสื่อสารให้ข้อมูล การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน และมีแนวทางปฏิบัติที่ดีสำหรับผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยว (B5)
6. ไม่มีเกณฑ์ในการกำหนดราคาให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน	1. สินค้าและบริการมีมาตรฐาน 2. มีเกณฑ์ในการกำหนดมาตรฐานราคาสินค้า กิจกรรมที่เป็นธรรม	นำแนวคิดเมืองสร้างสรรค์ เชิงวัฒนธรรมในต่างประเทศมาใช้เป็นต้นแบบการพัฒนา 1. มีการสนับสนุนและให้คำแนะนำในเรื่องความยั่งยืนกับผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว 2. มีการตั้งเป้าหมายเพิ่มจำนวนและร้อยละของธุรกิจที่ได้รับรองมาตรฐานด้านความยั่งยืน 3. มีการเผยแพร่รายชื่อผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานความยั่งยืน และมาตรฐานต่างๆ

ประเด็นความท้าทายด้านคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี

ความท้าทาย	ความคาดหวัง	แนวทาง
1. โครงสร้างพื้นฐานหรือระบบสาธารณูปโภค ไม่เพียงพอ/ไม่ครอบคลุม	ไฟฟ้า/แสงสว่าง ที่เพียงพอและครอบคลุม	1. สำรวจความพึงพอใจหรือความต้องการของคนในชุมชน
	อินเทอร์เน็ต / สัญญาณโทรศัพท์ ครอบคลุมทุกจุดที่นักท่องเที่ยวเดินทางไป	1. สำรวจความพึงพอใจหรือความต้องการของคนในชุมชน 2. สำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว
	ความสามารถในการรองรับและจัดการขยะ	1. มีสถิติปริมาณขยะ ประเภทขยะ และตั้งเป้าหมายการลดปริมาณขยะ โดยเผยแพร่สถิติ และผลการดำเนินการต่อสาธารณชน 2. มีถังขยะเพียงพอสำหรับการแยกขยะ 3. ลดการฝังกลบขยะด้วยการจัดให้มีระบบคัดแยกและจัดเก็บขยะแบบแยกประเภท 4. มีระบบที่รวบรวมและรีไซเคิลขยะ อย่างน้อย 4 ประเภท (เช่น วัสดุอินทรีย์ กระดาษ โลหะ แก้ว และพลาสติก) 5. มีระบบกำจัดขยะตกค้าง
	ระบบจัดการน้ำเสีย และวางระบายน้ำใช้การได้	1. มีการจัดทำแนวทางปฏิบัติและข้อบังคับที่เป็นลายลักษณ์อักษร เกี่ยวกับการบำบัดน้ำเสีย สำหรับผู้ประกอบการท่องเที่ยว 2. มีการติดตามตรวจสอบ/ทดสอบน้ำเสียที่ปล่อยทิ้งแล้ว 3. มีการจัดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียในระดับท้องถิ่น
2. คุณภาพสังคม	มีขนส่งสาธารณะ มีทางเดินเท้าที่เหมาะสมกับการเดิน และมีทางจักรยาน	1. มีการพัฒนาและสนับสนุนให้มีการปั่นจักรยานและการเดิน 2. มีการเพิ่มพาทะและทางขนส่งสาธารณะที่ปล่อยมลพิษต่ำมาใช้งาน ลดความคับคั่งของการจราจร โดยมีการลงทุนกับโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งสาธารณะ
	การค้าประเพณีในแหล่งท่องเที่ยว การตระหนักถึงการใช้แรงงานเด็กและผู้สูงอายุ	1. มีกฎหมาย ข้อปฏิบัติ และแนวทางในการปฏิบัติในการป้องกัน และรายงานถึงปัญหาด้านการค้ามนุษย์ การใช้แรงงานเยี่ยงทาส และการค้าทาส และการค้าประเพณี หรือการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบในรูปแบบอื่น การเลือกปฏิบัติและการรังแก บุคคลใดๆ โดยเฉพาะเด็ก วัยรุ่น ผู้หญิง กลุ่มเพศทางเลือก และชนกลุ่มน้อยอื่นๆ โดยมีการสื่อสารให้ข้อมูลและมีการให้แนวทางปฏิบัติที่ดีแก่ผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยว

ความท้าทาย	ความคาดหวัง	แนวทาง
		2. มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงและผลกระทบในเรื่องสิทธิมนุษยชนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งรวมถึงการคำนึงการใช้แรงงานทาสสมัยใหม่และ การใช้แรงงานเด็ก
	ไม่มีมลภาวะทางเสียงและแสง	1. มีการระบุและเฝ้าสังเกตการณ์จุดที่มีความเป็นไปได้ในการก่อให้เกิดมลภาวะทางแสงและเสียง โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว 2. มีแนวทางปฏิบัติและข้อบังคับในการลดมลภาวะทางแสงและเสียง โดยส่งเสริมให้ภาคธุรกิจต่างๆ ปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติและข้อบังคับ 3. มีกลไกที่จะให้ผู้คนในพื้นที่สามารถรายงานเกี่ยวกับมลภาวะทางแสงและเสียง พร้อม กับสามารถติดตามผลการปฏิบัติงานได้
3. อุบัติเหตุของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว	สภาพถนน + สัญญาณไฟจราจร + ป้ายและ สัญลักษณ์จราจร เพื่อความปลอดภัย	1. มีระบบเพื่อเฝ้าสังเกตการณ์ ป้องกัน และตอบสนองต่อประเด็นด้าน อาชญากรรม ความปลอดภัย และอันตรายต่อสุขภาพ โดยต้องจัดการให้เหมาะสมกับ ความต้องการของทั้งนักท่องเที่ยวและผู้คนในพื้นที่ และมีการรายงานต่อสาธารณชน 2. มีการศึกษาเพื่อกำหนดและจัดการความต้องการของนักท่องเที่ยวเพื่อให้สามารถให้ การบริการด้านสุขภาพและความปลอดภัยที่ สอดคล้องกับความต้องการได้ 3. สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวที่ได้รับการตรวจสอบให้เป็นไปตามมาตรฐาน ความปลอดภัยและสุขอนามัย
	ความคล่องตัวของการจราจรทั้งช่วงเวลาปกติ และช่วงงานเทศกาล มีการจัดระเบียบที่จอดรถช่วงเทศกาล	
	รถไฟฟ้า/รถสามล้อเครื่อง มีระเบียบการ ให้บริการ มีมาตรฐานด้านความปลอดภัย และ มาตรฐานราคา ประกาศชัดเจนแก่นักท่องเที่ยว	
	ศูนย์จราจรได้รับการจัดการ	
4. กฎระเบียบกับการใช้ประโยชน์ของคนใน ชุมชน	การทำความเข้าใจในกฎระเบียบและการอนุญาต ใช้ประโยชน์	การดำเนินงานตามแนวทาง UNESCO + อนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก = การอนุรักษ์ โบราณสถานควบคู่กับการพัฒนาการท่องเที่ยว

ความท้าทาย	ความคาดหวัง	แนวทาง
		1. มีแนวทาง กฎระเบียบ และ/หรือ นโยบาย การวางแผน ที่ควบคุมที่ตั้งและลักษณะของการพัฒนา โดยมีการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม-วัฒนธรรม และบูรณาการการใช้ที่ดิน การออกแบบ การก่อสร้าง และการรื้อถอน อย่างยั่งยืน 3. กฎหมายและข้อบังคับเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินและสิทธิในการครอบครองต้องเคารพสิทธิชุมชนและจะต้องมีการรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณะ 4. กฎระเบียบและนโยบายที่ถูกสร้างขึ้นผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชนจะต้องมีการสื่อสารและบังคับใช้ในวงกว้าง (อย่างเท่าเทียม) 5. สร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นให้สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมได้ 3. มีการติดตามการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม-ของชุมชนท้องถิ่นเพื่อปกป้องและดำเนินการฟื้นฟู
	กรรมสิทธิ์ที่ดิน	1. กฎหมายและข้อบังคับเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินและสิทธิในการครอบครองต้องเคารพสิทธิชุมชนและจะต้องมีการรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณะ 2. หากมีการย้ายที่อยู่อาศัย จะต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้าและมีการชดเชยอย่างเป็นธรรมและตรงไปตรงมา 3. มีการไปปรึกษาชุมชนขอความยินยอมและจ่ายค่าตอบแทน 4. กฎหมายและข้อบังคับเหล่านั้นต้องปกป้องสิทธิทางกฎหมาย และสิทธิในการเข้าถึงทรัพยากรที่สำคัญ
5. การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน	คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในทุกๆ ด้าน	1. เปิดโอกาสและสนับสนุนให้สาธารณะชนมีส่วนในการวางแผนและจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน 2. มีการสำรวจและมีกลไกอื่นๆ ที่จะได้มาซึ่งความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อยู่อาศัย ซึ่งครอบคลุมประเด็นการท่องเที่ยว

ความท้าทาย	ความคาดหวัง	แนวทาง
		3. มีการตอบสนองประเด็นปัญหาของชุมชนท้องถิ่น 4. แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบที่จะเสริมสร้างความเข้าใจให้แก่คนในท้องถิ่นเกี่ยวกับโอกาสและความท้าทายด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และสร้างขีดความสามารถของชุมชนในการตอบสนองต่อโอกาสและความท้าทายนั้นๆ (A5)

ประเด็นความท้าทายด้านวัฒนธรรม

ความท้าทาย	ความคาดหวัง	แนวทาง
1. วิถีชีวิต วัฒนธรรมดั้งเดิมเปลี่ยนแปลง	วิถีชีวิต วัฒนธรรม ได้รับการปกป้องและต่อยอด	1. มีการจัดทำบัญชีข้อมูลรวบรวมทรัพย์สินทางวัฒนธรรม โดยมีการประเมินคุณค่า และประเมินความเปราะบาง 2. มีโปรแกรมการดำเนินงานเพื่อฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพย์สินทางวัฒนธรรม 3. มีกลไกสำหรับการใช้ประโยชน์จากรายได้ทางการท่องเที่ยวเพื่อสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพย์สินทางวัฒนธรรม 4. มีหลักฐานของการให้ข้อมูลกฎหมายเกี่ยวกับโบราณวัตถุที่เหมาะสมในแหล่งท่องเที่ยวแก่ธุรกิจท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวอย่างชัดเจน 5. ค้นหาและจัดทำคลังข้อมูลมรดกภูมิปัญญา 6. มีการจัดงานเฉลิมฉลอง (งานแสดงอีเว้นท์) ทางวัฒนธรรมที่ให้ประสบการณ์แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญา 7. ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญา 8. มีการสำรวจข้อคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวและชุมชนท้องถิ่นในการส่งเสริมประสบการณ์เกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญา 9. ปกป้องและรักษาสีทึบในทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชนและบุคคล โดยเฉพาะที่นำไปนำเสนอแก่นักท่องเที่ยว 10. มีการให้ข้อมูลในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการท่องเที่ยว 11. มีคู่มือการปฏิบัติตนสำหรับนักท่องเที่ยวเมื่อเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเปราะบาง รวมถึงการเข้าชมการจัดแสดงทางวัฒนธรรม โดยมีการเผยแพร่ไปยังนักท่องเที่ยว 12. ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตนของนักท่องเที่ยวเป็นระยะ 13. ฝ้าสังเกตการณ์การเคลื่อนตัวของนักท่องเที่ยวและผลกระทบที่เกิดขึ้นในสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม กำหนดขีดความสามารถในการรองรับ และความอ่อนไหวเปราะบางของพื้นที่ โดยจะต้องมีการเพิ่มประสิทธิภาพการเคลื่อนตัวของนักท่องเที่ยว และลดผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้น

ความท้าทาย	ความคาดหวัง	แนวทาง
2. นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของชุมชน และอื่นๆ เช่น ปีนป่าย กอดจูบ อุจาระ แต่งกายไม่เหมาะสม	นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมที่เหมาะสม	1. มีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของข้อมูลและการโปรโมทแหล่งท่องเที่ยว โดยปรึกษาหารือกับคนท้องถิ่น และหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม ในการจัดทำเนื้อหาต่างๆ 2. ข้อความทางการตลาดและการสื่อสารอื่นๆ จะต้องสะท้อนถึงคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว สะท้อนถึงการมุ่งไปสู่ความยั่งยืน และการปฏิบัติต่อคนท้องถิ่น วัฒนธรรม และธรรมชาติด้วยความเคารพ 3. มีการจัดเตรียมเนื้อหาการสื่อความหมายที่ถูกต้องเพื่อให้ความรู้ในแง่มุมที่มีความสำคัญแก่นักท่องเที่ยว ทั้งในเชิงวัฒนธรรมและเชิงธรรมชาติของสถานที่ท่องเที่ยวนั้น 4. ข้อมูลที่ใช้สื่อความหมายมีความเหมาะสมในเชิงวัฒนธรรม และจัดทำโดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และสามารถสื่อสารด้วยภาษาที่เหมาะสมชัดเจนทั้งกับนักท่องเที่ยวและกับผู้คนในพื้นที่ 5. การนำเสนอ/แสดง การจำลอง ในงานเทศกาลประเพณีต่างๆ จะต้องมีการสื่อความหมายของวัฒนธรรมและประเพณีที่ยังคงอยู่นั้นมีความละเอียดอ่อน ควรให้ความเคารพ และจะต้องให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์ ในขณะเดียวกันจะต้องมอบประสบการณ์ที่จริงแท้แก่นักท่องเที่ยว 6. เนื้อหาการสื่อความหมายแปลในภาษาที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยว

ประเด็นความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อม

ความท้าทาย	ความคาดหวัง	แนวทาง
1. แหล่งน้ำเสื่อมโทรมขาดการดูแล	แหล่งน้ำได้รับการฟื้นฟู และดูแล	1. มีการตรวจสอบคุณภาพน้ำเพื่อบันทึกสถานการณ์และทางนิเวศวิทยา (ตระพัง คู คลอง) โดยใช้มาตรฐานคุณภาพน้ำ 2. มีรายงานผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำต่อสาธารณชน 3. มีระบบแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำอย่างทันท่วงที
2. การจัดการขยะไม่ถูกต้อง	มีการจัดการขยะอย่างถูกต้องไม่ก่อให้เกิดมลพิษ	1. ส่งเสริมให้ภาคธุรกิจหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ และมีการลดจำนวนขยะ นำขยะกลับมาใช้ใหม่ รีไซเคิลขยะ และนำเศษอาหารไปใช้ประโยชน์ 2. มีการประสานงานร่วมกับธุรกิจท่องเที่ยวในการจัดการรณรงค์/ให้คำปรึกษา/การสนับสนุนการจัดการขยะซึ่งรวมถึงขยะเศษอาหาร 3. มีการรณรงค์เพื่อลด/กำจัดการใช้วัสดุที่ใช้เพียงครั้งเดียวแล้วทิ้งโดยเฉพาะพลาสติก
3. มลพิษทางอากาศ	มีโครงการ/กิจกรรมลดมลพิษทางอากาศ	1. มีการตั้งเป้าหมายในการลดค่าฝุ่นและติดตาม 2. มีการสนับสนุนการรณรงค์หรือการมีส่วนร่วมในรูปแบบต่างๆ กับธุรกิจการท่องเที่ยวในการลดการปล่อยมลพิษทางอากาศ ทั้งการเดินทางและกิจกรรมอื่นๆ 3. มีเป้าหมายในการลดการปล่อยมลพิษจากการขนส่งในการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวและภายในแหล่งท่องเที่ยว
4. พืชและสัตว์ต่างถิ่นรุกราน	1. การดูแลระบบนิเวศได้รับการจัดการและติดตามอย่างต่อเนื่อง 2. การสื่อสารข้อมูลพืช/สัตว์ในแหล่งท่องเที่ยว 3. กิจกรรม CSR เปิดรับการสนับสนุนจากผู้ประกอบการทั้งภายในและภายนอก เช่น การสำรวจระบบนิเวศรอบโบราณสถาน	1. มีการจัดทำคลังข้อมูลแหล่งมรดกทางธรรมชาติและทรัพยากรทางธรรมชาติ โดยระบุชนิด สถานะของการอนุรักษ์ และภาวะความเสี่ยง/ความเปราะบาง 2. มีกิจกรรมอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และมรดกทางธรรมชาติ 3. มีกิจกรรมกำจัดและควบคุมสายพันธุ์พืชหรือสัตว์ต่างถิ่น 4. เผื่อสังเกตการณ์ และระบุให้ได้ว่าอะไรมีผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวต่อความหลากหลายทางชีวภาพ และมรดกทางธรรมชาติหรือไม่ และดำเนินการบรรเทา (D1) 5. มีกลไกสำหรับการนำรายได้จากการท่องเที่ยวมาใช้เพื่อสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติ

ความท้าทาย	ความคาดหวัง	แนวทาง
		6. มีการสื่อสารให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยวและภาคธุรกิจในการลดการแพร่กระจายของสายพันธุ์พืชหรือสัตว์ต่างถิ่น 7. มีการสื่อสารข้อควรปฏิบัติตนสำหรับนักท่องเที่ยวเมื่อเข้าชมจุดท่องเที่ยวที่มีความเปราะบาง โดยทำให้นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ มัคคุเทศก์ทราบทั้งก่อนและขณะเข้าชม 8. สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์เพื่อระบุความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวและมีมาตรการลดความเสี่ยงนั้น
5. ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวยังไม่ค่อยให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมกับการรักษาสิ่งแวดล้อม	ให้ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม	1. จะต้องมีการให้ข้อมูลกับผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในเรื่องประเด็นความยั่งยืนอยู่เสมอ 2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการดำเนินการให้ได้รับมาตรฐานความยั่งยืนมากขึ้นเรื่อย 3. มีการเผยแพร่รายชื่อผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานความยั่งยืน เช่น Green Hotel หรืออื่นๆ
	มีการอนุรักษ์พลังงาน	1. มีเป้าหมายที่จะลดการใช้พลังงาน ปรับปรุงประสิทธิภาพในการใช้พลังงาน รวมถึงเพิ่มการใช้พลังงานทดแทน โดยเผยแพร่และประกาศเป้าหมายนั้น 2. มีระบบในการส่งเสริมให้ภาคธุรกิจตรวจวัด ติดตามดูแล และลดการใช้พลังงาน และมีการรายงานผลการดำเนินงานต่อสาธารณชน 3. สนับสนุนและสร้างแรงกระตุ้นในการตรวจสอบและลดการใช้พลังงานโดยภาคธุรกิจต่างๆ 4. มีการลงทุนในพลังงานทดแทน และควบคุมสัดส่วนร้อยละของการจัดทำ/การบริโภคทั้งหมด
	มีการบริหารจัดการน้ำไม่ให้ขาดแคลนน้ำใช้สำหรับประชาชนและนักท่องเที่ยว รวมถึงแหล่งน้ำต่างๆ ไม่แห้งแล้ง ซึ่งอาจจะส่งผลกับระบบนิเวศได้	1. ต้องมีการประเมินความเสี่ยงเรื่องน้ำอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งหากพบว่ามีความเสี่ยงสูง จะต้องมีการกำหนดเป้าหมายโดยมีการกำหนดและกำกับไม่ให้ภาคธุรกิจเบ่งน้ำจากชุมชนและระบบนิเวศในท้องถิ่น 2. ให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวเรื่องความเสี่ยงของน้ำ และขอให้มีการใช้น้ำเท่าที่จำเป็น

ประเด็นความท้าทาย (ปัญหาและความคาดหวัง)

เศรษฐกิจ

- จัดการด้านเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบ
- กระจายรายได้ของคนในพื้นที่ด้านการท่องเที่ยว
- สร้างกิจกรรมท่องเที่ยวต่อเนื่องในรอบปีเพื่อให้เกิดความสม่ำเสมอ
- กระตุ้นการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว
- พัฒนาทักษะและสร้างแรงงานท้องถิ่นที่สนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ
- สินค้าและบริการมีมาตรฐาน ทั้งด้านราคาและความยั่งยืน

วัฒนธรรม

- วิถีชีวิต วัฒนธรรม ได้รับการปกป้องและต่อยอด
- มีมาตรการและสื่อสารให้นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของชุมชน และอื่นๆ
- สร้างภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม/มรดกโลก เพื่อส่งเสริมด้านการตลาดการท่องเที่ยวและคุณภาพชีวิตของคนท้องถิ่น

คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่

- โครงสร้างพื้นฐานหรือระบบสาธารณูปโภคอย่างเพียงพอและครอบคลุม
- คุณภาพสิ่งแวดล้อมดีขึ้น
- ป้องกันอุบัติเหตุของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว
- การสร้างความรู้ความเข้าใจต่อกฎระเบียบและการใช้ประโยชน์ร่วมกันของคนในชุมชน
- การสร้างโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาทุกๆ ด้าน

สิ่งแวดล้อม

- แหล่งน้ำต่างๆ ได้รับการดูแล
- การบริหารจัดการขยะอย่างเหมาะสมและเพียงพอ
- การบริหารจัดการเพื่อรับมือและลดการเกิดมลพิษทางอากาศ
- ระบบนิเวศ พืชและสัตว์ต่างถิ่นรุกรานได้รับการจัดการและติดตามอย่างต่อเนื่อง
- ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมกับการรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ 4

แผนปฏิบัติการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่าตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก

4.1 วิสัยทัศน์ เป้าหมายการพัฒนา และแนวทางการพัฒนา

วิสัยทัศน์

จากเมืองเก่าก้าวไปสู่เมืองใหม่แห่งการท่องเที่ยวสร้างสรรค์ ยั่งยืน และได้รับมาตรฐานสากล

เป้าหมายการพัฒนา

เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าเอาคุณค่าและอัตลักษณ์จากมรดกโลกทางวัฒนธรรมมาใช้ให้คุ้มค่า เพื่อการท่องเที่ยวที่หลากหลายอย่างเหมาะสมร่วมกัน เพื่อสร้างรายได้และวิถีชีวิต คุณภาพชีวิตที่ดี และคงรักษาระบบนิเวศไว้

แนวทางการพัฒนา

ก้าวไปสู่เมืองใหม่แห่งการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วม สร้างภาคีเครือข่ายกับพื้นที่ใกล้เคียง ให้เกิดการกระจายประโยชน์อย่างเหมาะสม เท่าเทียม พร้อมให้ความสำคัญต่อการรักษาวิถีชีวิตดั้งเดิม สภาพทางสังคม และระบบนิเวศที่เอื้อต่อการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรม

การพัฒนาตามแนวทางข้างต้นมีข้อดีและความท้าทาย ดังนี้

ข้อดี คือ

- ทำให้เกิดการท่องเที่ยวที่ได้แบ่งปันประโยชน์กันทุกภาคส่วน อย่างเท่าเทียมเกิดการกระจายผลประโยชน์ และร่วมกันรักษามรดกทางวัฒนธรรม พร้อมรักษาวิถีชีวิต สังคม และระบบนิเวศ
- ขยายการท่องเที่ยวของพื้นที่ ไปร่วมสร้างสรรค์กับภาคีภายในและนอกพื้นที่ เพื่อต่อยอดสนับสนุนกัน เกิดการแลกเปลี่ยนแบ่งปันทั้ง ด้านรายได้ พร้อมร่วมกันรักษาสังคมและสิ่งแวดล้อมร่วมกัน

ความท้าทาย คือ

- ประชาชนท้องถิ่นอาจไม่ตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาท่องเที่ยวร่วมกับภาคีอื่น
- ต้องใช้ทรัพยากรบุคคลมาก
- อาจเป็นประโยชน์ในระยะสั้นและไม่รวดเร็ว

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแนวทางการพัฒนาข้างต้น ไว้ดังนี้

ผลดี/ประโยชน์	ผลเสีย/ความท้าทาย
1. มีการลงทุนจากทุกภาคส่วนทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด	1. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเป็นไปได้ช้า
2. เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ภาคประชาชน	2. ต้นทุนค่าครองชีพอาจสูงขึ้น
3. เมืองใหญ่ขึ้นมีคนเข้ามาในชุมชนเพิ่มมากขึ้น	3. ทักษะในการบริการมีมาตรฐานที่ไม่เท่ากัน
4. การเติบโตจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพิ่มช่องทางที่หลากหลาย	4. คนเลิกงานมากขึ้น
5. เกิดความหลากหลายของภาคีเครือข่าย มุมมองของการพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติ	5. ความคิดจากหลายภาคส่วนอาจมีการกระทบกระทั่งกัน ควรมีกฎระเบียบหรือข้อบังคับร่วมกัน
6. เกิดการร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ชุมชน เอกชน และเครือข่ายภาคี ช่วยให้เกิดรายได้ เกิดการเติบโตด้านการท่องเที่ยวที่พอเหมาะ	6. การพัฒนาอาจล่าช้า เนื่องจากต้องรอการสนับสนุนจากหน่วยงาน 7. หน่วยงานที่มารับผิดชอบอาจจะไม่มีความเชี่ยวชาญ / การบริหารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นไปตามแผนของส่วนกลาง
7. เศรษฐกิจเติบโตไปพร้อมกับการรักษาวิถีชีวิตของชุมชน มีความหลากหลายในด้านความคิด เพราะมีส่วนร่วมจากหลายภาคส่วน	
8. ชุมชนได้ร่วมขับเคลื่อน เกิดการตื่นตัวในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และสามารถส่งต่อรุ่นต่อรุ่น	8. ชุมชนจะขาดความมีส่วนร่วมในบางเรื่อง อาจเกิดความแตกแยก ไม่สามัคคีในอนาคต
9. เกิดเครือข่ายและความร่วมมือของคนในชุมชนเพิ่มมากขึ้น	9. การปรับตัวของคนในชุมชนเป็นไปได้ช้า
10. มีเครือข่ายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมากขึ้น มีแนวคิดใหม่ ๆ	
11. มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เนื่องจากมีแนวทางที่ชัดเจน	10. อาจมีอุปสรรคในข้อกฎระเบียบที่ใช้ร่วมกัน ทำให้เศรษฐกิจเติบโตช้า 10. ต้องมีการปรับปรุงกฎระเบียบในการใช้ประโยชน์พื้นที่ เพื่อเพิ่มการลงทุนในพื้นที่
12. สังคมเกิดการรักษารากเหง้าทางวัฒนธรรม เกิดการร่วมมือจากทุกภาคีหน่วยงาน เกิดความตระหนักรู้	

4.2 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายของภาพอนาคตในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า ตามเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria, GSTC) พ.ศ. 2566-2570 ระยะ 5 ปี

ประเด็น/ตัวชี้วัด	หน่วย ตัวชี้วัด	ระยะเวลา		
		1-2 ปี	3-4 ปี	5 ปี ขึ้นไป
1. การตอบสนองต่อประเด็นที่พบจากการสำรวจ/ข้อร้องเรียน/ข้อคิดเห็น จากชุมชนและนักท่องเที่ยว	จำนวนเรื่อง	ริเริ่มการสำรวจหรือรวบรวมข้อร้องเรียน/ข้อคิดเห็น ไว้เป็นข้อมูล	ตอบสนองได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนประเด็นทั้งหมด	ตอบสนองได้ครบทุกประเด็น
2. การจ้างงานแรงงานท้องถิ่นมากขึ้น ทั้งผู้หญิง ผู้สูงอายุ เยาวชน และผู้พิการ	ร้อยละที่เพิ่มขึ้น	- มีฐานข้อมูลสถิติจำนวนการจ้างงานท้องถิ่นในภาคการท่องเที่ยวโดยเปรียบเทียบสัดส่วนผู้ว่างงานในท้องถิ่น - กำหนดค่าเป้าหมายร้อยละที่จะเพิ่มขึ้น	- มีการสำรวจอย่างต่อเนื่อง - มีการจ้างงานเพิ่มขึ้นตามเป้าหมาย	- มีการสำรวจอย่างต่อเนื่อง - มีการจ้างงานเพิ่มขึ้นตามเป้าหมาย
3. เยาวชนท้องถิ่นและคนรุ่นใหม่ย้ายถิ่นฐานกลับมา/ไม่ย้ายถิ่นฐานโดยมีรายได้เพียงพอ	จำนวนครัวเรือนหรือจำนวนคน	- มีฐานข้อมูลสถิติจำนวนครัวเรือนหรือจำนวนผู้ย้ายถิ่นฐาน และแนวโน้มอนาคต - กำหนดค่าเป้าหมายร้อยละที่จะลดลงหรือเพิ่มขึ้น	- มีการสำรวจอย่างต่อเนื่อง - มีจำนวนผู้ย้ายถิ่นฐานลดลงและ/หรือจำนวนผู้ย้ายกลับมาเพิ่มขึ้นตามเป้าหมาย	- มีการสำรวจอย่างต่อเนื่อง - มีจำนวนผู้ย้ายถิ่นฐานลดลงและ/หรือจำนวนผู้ย้ายกลับมาเพิ่มขึ้นตามเป้าหมาย
4. จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย-ต่างชาติเพิ่มขึ้นสอดคล้องตามฤดูกาล	ร้อยละ	- มีฐานข้อมูลสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวแต่ละเดือน (เริ่มใหม่หลังโควิด) - กำหนดค่าเป้าหมายร้อยละที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย-ต่างชาติสอดคล้องฤดูกาลท่องเที่ยวเป็นตามเป้าหมาย	ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย-ต่างชาติสอดคล้องฤดูกาลท่องเที่ยวเป็นตามเป้าหมาย
5. รายได้จากการท่องเที่ยวและบริการเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	ภาคการผลิตสินค้าและบริการมีรายได้เพิ่มขึ้น	ภาคการผลิตสินค้าและบริการมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง	ภาคการผลิตสินค้าและบริการมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

6. สัดส่วนของประชาชนที่เข้ารับการฝึกอบรมทักษะและอาชีพด้านการท่องเที่ยวเหมาะสม	ร้อยละของจำนวนผู้เกี่ยวข้อง	- มีฐานข้อมูลสถิติประชาชนที่ได้รับการอบรมทักษะและอาชีพด้านการท่องเที่ยว - กำหนดค่าเป้าหมายร้อยละที่จะเพิ่มขึ้น	สัดส่วนประชาชนที่ได้รับการอบรมทักษะและอาชีพด้านการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นตามเป้าหมาย	สัดส่วนประชาชนที่ได้รับการอบรมทักษะและอาชีพด้านการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นตามเป้าหมาย
7. จำนวนสถานที่ท่องเที่ยวและสถานประกอบการ (ที่พัก ร้านอาหาร บริษัทนำเที่ยว) ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนทั้งหมดในแหล่ง	- มีฐานข้อมูลสถิติจำนวนสถานประกอบการทั้งหมด (แยกแต่ละประเภท) เทียบกับสัดส่วนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานแล้ว - กำหนดค่าเป้าหมายร้อยละที่จะเพิ่มขึ้น	จำนวนสถานที่ท่องเที่ยวและสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้นตามเป้าหมาย	จำนวนสถานที่ท่องเที่ยวและสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้นตามเป้าหมาย
8. ประเภท ชนิดสินค้า/บริการที่สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้ชุมชนท้องถิ่น	ชนิดหรือกิจกรรม	- มีฐานข้อมูลสถิติ - กำหนดค่าเป้าหมายที่จะเพิ่มขึ้น	ประเภท ชนิดสินค้า/บริการที่เพิ่มขึ้นตามเป้าหมาย	ประเภท ชนิดสินค้า/บริการที่เพิ่มขึ้นตามเป้าหมาย
9. ชุมชนและนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจเพิ่มมากขึ้นในด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ได้มาตรฐาน	ร้อยละที่เพิ่มขึ้น	ชุมชนและนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจเพิ่มมากขึ้น	ชุมชนและนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง	ชุมชนและนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง
10. จำนวนรถสาธารณะบริการในแหล่งท่องเที่ยวที่ใช้พลังงานทางเลือก/เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	คัน	จำนวนรถสาธารณะที่ใช้พลังงานทางเลือกเพิ่มขึ้น	จำนวนรถสาธารณะที่ใช้พลังงานทางเลือกเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง	จำนวนรถสาธารณะที่ใช้พลังงานทางเลือกสมมูลกับจำนวนผู้ใช้งาน
11. ทางเดินเท้าและทางจักรยานมีมาตรฐานเหมาะสมกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว คนท้องถิ่น และสมกับการเป็นเมืองมรดกโลก	ระดับความพึงพอใจ	มีการริเริ่มโครงการที่เกี่ยวข้อง	นักท่องเที่ยวและคนท้องถิ่นพึงพอใจในระดับดี	นักท่องเที่ยวและคนท้องถิ่นพึงพอใจในระดับดีมากที่สุด

12. จำนวนกิจกรรม/โครงการที่ นักท่องเที่ยวหรือผู้ประกอบการมี ส่วนร่วมในการสนับสนุนชุมชน	จำนวนครั้ง	มีโครงการริเริ่ม อย่างน้อย 1 โครงการ	มีการดำเนิน โครงการอย่าง ต่อเนื่องและ และเพิ่มขึ้น	มีการดำเนิน โครงการอย่าง ต่อเนื่องและ และเพิ่มขึ้น
13. มีกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวที่ สนับสนุนการอนุรักษ์และเผยแพร่ วิถีชีวิต ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น เพิ่มมากขึ้น	กิจกรรม	- มีฐานข้อมูลสถิติ - กำหนดค่า เป้าหมายที่จะ เพิ่มขึ้น	กิจกรรมเพิ่มขึ้น ตามเป้าหมาย	กิจกรรมเพิ่มขึ้น ตามเป้าหมาย
14. คุณภาพของแหล่งน้ำสาธารณะ ดีขึ้น	ร้อยละของ จำนวนแหล่ง น้ำมีคุณภาพ ตามค่า มาตรฐาน	- มีโครงการริเริ่ม แก้ปัญหาแหล่งน้ำ ที่มีคุณภาพต่ำ กว่าค่ามาตรฐาน - สํารวจคุณภาพ แหล่งน้ำเพิ่มให้ ครอบคลุมทุกจุด ที่มีความ เปราะบาง	ร้อยละของ จำนวนแหล่งน้ำ มีคุณภาพตามค่า มาตรฐานเพิ่ม มากขึ้น	คุณภาพของ แหล่งน้ำ สาธารณะทุก แหล่งอยู่ใน เกณฑ์มาตรฐาน
15. ทักษะภาพของแหล่งน้ำได้รับ การดูแล	จำนวนแหล่ง ที่สมควร ได้รับการ ดูแล ทัศนียภาพให้ เหมาะสมกับ มรดกโลก	มีการสำรวจ จำนวนและ ประเมินสภาพ ของทัศนียภาพ ของแหล่งน้ำ	ทัศนียภาพของ แหล่งน้ำได้รับ การดูแลเพิ่มขึ้น	ทัศนียภาพของ แหล่งน้ำทุก แหล่งได้รับการ ดูแล
16. สัดส่วนการนำขยะกลับมาใช้ ใหม่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	- บันทึกข้อมูล สถิติขยะแต่ละ ประเภท - กำหนด เป้าหมาย	สัดส่วนการนำ ขยะกลับมาใช้ ใหม่เพิ่มขึ้นตาม เป้าหมาย	สัดส่วนการนำ ขยะกลับมาใช้ ใหม่เพิ่มขึ้นตาม เป้าหมาย
17. สัดส่วนขยะพลาสติกในแหล่ง ท่องเที่ยวลดลง (สถานประกอบการ ที่พักร้านอาหาร และสถานที่ ท่องเที่ยว)	ร้อยละ	- บันทึกข้อมูล สถิติขยะพลาสติก แต่ละประเภท - กำหนด เป้าหมาย	สัดส่วนขยะ พลาสติกใน แหล่งท่องเที่ยว ลดลงตาม เป้าหมาย	สัดส่วนขยะ พลาสติกใน แหล่งท่องเที่ยว ลดลงตาม เป้าหมาย
18. การจัดการขยะครอบคลุม ทั้ง ความถี่และจุดรวบรวม	ระดับความ พึงพอใจของ ชุมชน	ชุมชนมีความพึง พอใจเพิ่มขึ้น	ชุมชนมีความพึง พอใจในระดับดี มาก	ชุมชนมีความพึง พอใจในระดับดี มากที่สุด

19. พื้นที่สีเขียวของการจัดสวนในพื้นที่สาธารณะและบริเวณหน้าบ้านชุมชนเพื่อกรองฝุ่นละอองเพิ่มมากขึ้น	ร้อยละของขนาดพื้นที่	- มีโครงการริเริ่มเพิ่มพื้นที่สีเขียวของการจัดสวน - กำหนดเป้าหมาย	พื้นที่สีเขียวเพิ่มมากขึ้นตามเป้าหมาย	พื้นที่สีเขียวเพิ่มมากขึ้นตามเป้าหมาย
20. กิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศในแหล่งท่องเที่ยวลดลง	จำนวนกิจกรรมท่องเที่ยวที่ลดการมลพิษ	- มีการสำรวจกิจกรรมท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดมลพิษ - กำหนดเป้าหมาย	จำนวนกิจกรรมท่องเที่ยวที่สามารถลดการมลพิษลงได้ตามเป้าหมาย	จำนวนกิจกรรมท่องเที่ยวที่สามารถลดการมลพิษลงได้ตามเป้าหมาย
21. จำนวนชนิดและขนาดพื้นที่ที่พืชและสัตว์ต่างถิ่นรุกรานลดลง	จำนวนชนิดหรือจำนวนแหล่ง	- มีการอพยพข้อมูลแหล่งที่มีพืชและสัตว์ต่างถิ่นรุกราน	- จำนวนชนิดและขนาดพื้นที่ที่พืชและสัตว์ต่างถิ่นรุกรานลดลง	จำนวนชนิดและขนาดพื้นที่ที่พืชและสัตว์ต่างถิ่นรุกรานลดลงต่อเนื่องหรือไม่มีเลย
22. ลดการใช้พลังงานลงได้ตามเป้าหมาย	ร้อยละ	- มีฐานข้อมูลสัดส่วนการใช้พลังงานภาคการท่องเที่ยวเปรียบเทียบกับภาคชุมชน - กำหนดเป้าหมาย	ภาคการท่องเที่ยวลดการใช้พลังงานลงได้ตามเป้าหมาย	ภาคการท่องเที่ยวลดการใช้พลังงานลงได้ตามเป้าหมาย
23. มีสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มมากขึ้นในแหล่งท่องเที่ยว	ร้อยละ	สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มมากขึ้น	สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มมากขึ้นต่อเนื่อง	สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มมากขึ้นต่อเนื่อง
24. สัดส่วนการใช้น้ำระหว่างภาคธุรกิจและภาคประชาชนมีความสมดุล	ร้อยละ	- มีฐานข้อมูลสัดส่วนการใช้น้ำระหว่างภาคการท่องเที่ยวกับภาคประชาชน	สัดส่วนการใช้น้ำระหว่างภาคธุรกิจและภาคประชาชนมีความสมดุล	สัดส่วนการใช้น้ำระหว่างภาคธุรกิจและภาคประชาชนมีความสมดุล
25. การบริการด้านความปลอดภัยและสุขภาพเป็นที่ยอมรับและใช้การได้	ระดับความพอใจหรือการยอมรับ	ได้รับการยอมรับหรือพอใจในระดับดี	ได้รับการยอมรับหรือพอใจในระดับดีมาก	ได้รับการยอมรับหรือพอใจในระดับดีที่สุด

4.3 ประเด็นด้านการพัฒนา และโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการ

แผนปฏิบัติการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่าตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก
(Global Sustainable Tourism Criteria, GSTC) พ.ศ. 2566-2570

ด้าน	จำนวนโครงการ/กิจกรรม
ด้านที่ 1 เศรษฐกิจ-สังคม	29
ด้านที่ 2 คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่	22
ด้านที่ 3 วัฒนธรรม	24
ด้านที่ 4 สิ่งแวดล้อม	18
รวม	93

แผนปฏิบัติการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่าตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก
(Global Sustainable Tourism Criteria, GSTC) พ.ศ. 2566-2570

ด้านที่ 1 : เศรษฐกิจ-สังคม

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
1.1	ระบบเศรษฐกิจที่มี คุณภาพ มีฐานข้อมูล ในการวางแผนและ ตัดสินใจ	A6	การสำรวจความพึงพอใจและความ ต้องการของนักท่องเที่ยว - ประชุมเผยแพร่ผลการสำรวจเพื่อ สร้างความตระหนักต่อหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง และสร้างความรู้ความเข้าใจ ในพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว - สลิดินนักท่องเที่ยวอุทยาน ประวัติศาสตร์สุโขทัยที่ละเอียด	✓	✓	✓	✓	✓	●อพท. (สำรวจภาพรวม ปี 2566) ●สลิดจังหวัดสุโขทัย (สำรวจใน งานเทศกาล) ●อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (ดำเนินการต่อเนื่อง) ●ททท. สุโขทัย ●ทกจ.
1.2	ระบบเศรษฐกิจที่มี คุณภาพ มีฐานข้อมูล ในการวางแผนและ ตัดสินใจ	B1	การเก็บข้อมูลทางเศรษฐกิจ (B1) ได้แก่ การรั่วไหลของรายได้ การ เชื่อมต่อของรายได้ การกระจาย ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การใช้จ่าย การจ้างงาน และการลงทุน		✓	✓	✓	✓	●สลิดจังหวัดสุโขทัย ●ททท. ●ทกจ.
1.3	ระบบเศรษฐกิจที่มี คุณภาพ มีฐานข้อมูล ในการวางแผนและ ตัดสินใจ	A8	การศึกษาถึงความสมดุลระหว่างความ ต้องการทางเศรษฐกิจ ชุมชน ทรัพยากรทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ ของท้องถิ่นตามฤดูกาลท่องเที่ยว		✓				●อพท. ●ทกจ.
1.4	ระบบเศรษฐกิจที่มี คุณภาพ มีฐานข้อมูล	A8	การจัดทำกลยุทธ์การตลาดที่จัดการ ฤดูกาลท่องเที่ยวและการกระจายตัว ของนักท่องเที่ยว		✓				●อพท. ●ทกจ. สุโขทัย ●ททท. สุโขทัย

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
	ในการวางแผนและตัดสินใจ		- มีการเลือกนักท่องเที่ยวเป้าหมายที่คำนึงทั้งด้านเศรษฐกิจและผลกระทบทางลบ - จัดทำแผนประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องสม่ำเสมอ						● สมาคม/ชมรมด้านการท่องเที่ยว ● สำนักงานจังหวัดสุโขทัย ● ประชาสัมพันธ์จังหวัด
1.5	การประชาสัมพันธ์ที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพ ทั้งในและต่างประเทศที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น	A7	การรวบรวมข้อมูลและสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวจะต้องอัปเดตและมีเนื้อหาที่เหมาะสมถูกต้องตามจริง ทั้งสภาพแหล่ง ผลิตภัณฑ์ และการบริการ - ข้อความทางการตลาดและการสื่อสารอื่นๆ จะต้องสะท้อนถึงคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว สะท้อนถึงการมุ่งไปสู่ความยั่งยืน และการปฏิบัติต่อคนท้องถิ่น วัฒนธรรม และธรรมชาติด้วยความเคารพ	√	√	√	√	√	● ทกจ. สุโขทัย ● ททท. สุโขทัย ● ประชาสัมพันธ์จังหวัด
1.6	การประชาสัมพันธ์ที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพ ทั้งในและต่างประเทศที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น	A7	กิจกรรมประกวดภาพถ่ายส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย	√					● ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุโขทัย (จัดทำและเผยแพร่) ● สมาคมสื่อมวลชนจังหวัดสุโขทัย (เผยแพร่) ● ททท.

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
1.7	การประชาสัมพันธ์ที่ เพียงพอและมี ประสิทธิภาพ ทั้งใน และต่างประเทศที่ เป็นประโยชน์ต่อ ชุมชนท้องถิ่น	B3	การสร้างสรรค์สาธารณะหรืออรรถ ให้มีลวดลายที่เป็นสิ่งดูตูดการ ท่องเที่ยว เช่น อาหารถิ่น สถานที่ สำคัญที่ไม่ได้อยู่ในเส้นทางปกติ		✓				ภาคเอกชนเจ้าของสัมปทาน
1.8	การประชาสัมพันธ์ที่ เพียงพอและมี ประสิทธิภาพ ทั้งใน และต่างประเทศที่ เป็นประโยชน์ต่อ ชุมชนท้องถิ่น	B3 C7	การเชื่อมโยงรถไฟระหว่างอุทยาน ประวัติศาสตร์กับแหล่งชุมชน โดยจัด อบรมให้คนขับรถไฟฟ้า คนขับรถราง สามารถแนะนำสินค้าหัตถกรรม สินค้า เกษตร และบริการของชุมชนท้องถิ่น ให้แก่นักท่องเที่ยวได้ (ทดแทนการ จัดตั้งศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว)	✓					- อพท. - ขนส่งจังหวัด - คณะกรรมการขนส่งจังหวัด - สภ.เมืองเก่า
1.9	รายได้ของคนในพื้นที่ สม่ำเสมอ/การ กระจายรายได้	A7 B3	จัดทำป้ายบอกย่าน/แหล่งท่องเที่ยว - ป้ายบอกแหล่งท่องเที่ยวชุมชน - ใช้สัญลักษณ์ถนนขายของ แหล่ง ค้าขาย (ขายอะไร)			✓	✓	✓	- ทต.เมืองเก่า - อบต. เมืองเก่า
1.10	สร้างกิจกรรม ท่องเที่ยวต่อเนื่องใน รอบปีเพื่อให้เกิด ความสม่ำเสมอ	A7 A8	การจัดทำปฏิทินกิจกรรมท่องเที่ยวแยก เฉพาะตำบลเมืองเก่าและเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ - ปฏิทินกิจกรรมสำหรับสายมูเตลู - ปฏิทินกิจกรรมปั่นจักรยานฤดูฝน - ปฏิทินกิจกรรมวิ่งมาราธอน		✓				- ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด สุโขทัย (จัดทำและเผยแพร่) - สมาคมสื่อมวลชนจังหวัด สุโขทัย (เผยแพร่) - ททท. - ประชาสัมพันธ์จังหวัด

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
			- ประชาสัมพันธ์หลากหลายช่องทาง เช่น สนามบิน เว็บบทึงเที่ยวหลักของ จังหวัด						
1.11	รายได้ของคนในพื้นที่ สม่ำเสมอ/การ กระจายรายได้	B3	การส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าการ ท่องเที่ยวผ่านช่องทางออนไลน์ - รวมกลุ่มผู้ประกอบการ - การอบรมให้ความรู้การขายสินค้า และบริการออนไลน์ - บริหารจัดการช่องทางจำหน่าย ออนไลน์		✓	✓	✓	✓	• พาณิชย์จังหวัดสุโขทัย • สมาคมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จังหวัดสุโขทัย • ผู้ประกอบการที่พัก
1.12	รายได้ของคนในพื้นที่ สม่ำเสมอ/การ กระจายรายได้	B3	ตลาดชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว จัดอย่าง ต่อเนื่อง - ถนนคนเดินเมืองเก่า - กิจกรรมเปิดหมวก - ตลาดรถเข็น - สินค้าเกษตรอินทรีย์/สินค้าปลอด สารเคมี - พิมช่องทางจำหน่ายให้กับ ผู้ประกอบการในตลาดต้องชม เช่น ตลาดทำนน้ำรับเสด็จ	✓	✓	✓	✓	✓	• เกษตรจังหวัดสุโขทัย • หอการค้าจังหวัดสุโขทัย • สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุโขทัย • ทต.เมืองเก่า/อบต.เมืองเก่า • ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดย ชุมชนเมืองเก่า สุโขทัย
1.13	สร้างกิจกรรม ท่องเที่ยวต่อเนื่องใน รอบปีเพื่อให้เกิด ความสม่ำเสมอ	A8	การสร้างสรรค์กิจกรรมท่องเที่ยวที่ สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้ตั้งใจมา เยือนได้ เช่น - การแสดงแสงสีเสียงจังหวัดสุโขทัย	✓	✓	✓	✓	✓	• ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด สุโขทัย • ททท. • ทต.เมืองเก่า/อบต.เมืองเก่า

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
			- กิจกรรม แสงแรก รุ่งอรุณแห่ง ความสุข ณ วัดสะพานหิน						
1.14	สร้างกิจกรรม ท่องเที่ยวต่อเนื่องใน รอบปีเพื่อให้เกิด ความสม่ำเสมอ	A8	การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา/เชิง สุขภาพ	✓	✓	✓	✓	✓	● ทกจ. ● ททท.
1.15	สร้างกิจกรรม ท่องเที่ยวต่อเนื่องใน รอบปีเพื่อให้เกิด ความสม่ำเสมอ	B3 A8	การส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีเกษตร - เช่น การเก็บผัก เลี้ยงไก่ ฟาร์มสเตย์ ทำนา		✓	✓	✓	✓	● เกษตรจังหวัดสุโขทัย ● ทกจ.
1.16	การกระตุ้นการใช้ จ่ายของนักท่องเที่ยว	B3 A8	กิจกรรมบุฟเฟ่ต์อาหาร/ผลไม้ท้องถิ่น	✓	✓	✓	✓	✓	● ททท. ● ทกจ.
1.17	การกระตุ้นการใช้ จ่ายของนักท่องเที่ยว	B3 A8	ร่วมจัดโปรชันแพ็คเกจท่องเที่ยว ร่วมกับผู้ประกอบการ เช่น - จ่ายครั้งเดียวเที่ยวได้ทั้งจังหวัด - โรงแรมที่พัก เช่น พัก 4 จ่าย 3	✓	✓	✓	✓	✓	● ททท. ● ทกจ. ● สมาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จังหวัดสุโขทัย ● ผู้ประกอบการที่พัก
1.18	การพัฒนาทักษะและ แรงงานท้องถิ่นที่ สนับสนุนการ ท่องเที่ยวอย่างมี คุณภาพ	A5	การจัดอบรมการตลาดการท่องเที่ยว โอกาสและความท้าทายแก่คนในชุมชน ท้องถิ่นและทุกภาคส่วน	✓	✓	✓	✓	✓	● อพท. ● ทกจ.

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
1.19	การพัฒนาทักษะและ แรงงานท้องถิ่นที่ สนับสนุนการ ท่องเที่ยวอย่างมี คุณภาพ	B2	การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและ ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการ ท่องเที่ยว - ให้คำปรึกษา สนับสนุนทางการเงิน ให้แก่ธุรกิจ SMEs ด้านการท่องเที่ยว - อบรมเพิ่มทักษะ/ความรู้ เช่น หลักสูตรภาษาอังกฤษ วิธีฟัง การพูดได้ จริง เทคนิคการออกเสียงและจำ ภาษาอังกฤษ	✓	✓	✓	✓	✓	● สนง.พัฒนาฝีมือแรงงานสุโขทัย ● สำนักงานพัฒนาชุมชน ● ธนาคาร SME
1.20	การพัฒนาทักษะและ แรงงานท้องถิ่นที่ สนับสนุนการ ท่องเที่ยวอย่างมี คุณภาพ	B2	การฝึกอบรมแรงงานกลุ่มเป้าหมาย เฉพาะเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบ อาชีพ และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ด้านอาชีพ	✓	✓	✓	✓	✓	● สนง.พัฒนาฝีมือแรงงานสุโขทัย
1.21	การพัฒนาทักษะและ แรงงานท้องถิ่นที่ สนับสนุนการ ท่องเที่ยวอย่างมี คุณภาพ	B2	การพัฒนาฝีมือแรงงานสตรีเพื่อ ยกระดับศักยภาพแรงงาน เช่น แม่บ้าน ว่างงาน	✓	✓	✓	✓	✓	● สนง.พัฒนาฝีมือแรงงานสุโขทัย ● แรงงานจังหวัดสุโขทัย
1.22	การพัฒนาทักษะและ แรงงานท้องถิ่นที่ สนับสนุนการ	B2	การส่งเสริมช่างหัตถกรรมมีองค์ความรู้ ในการนำเสนอกิจกรรมสาธิตหรือ เวิร์คช็อปให้แก่นักท่องเที่ยวได้มี	✓	✓	✓	✓	✓	● แรงงานจังหวัดสุโขทัย ● ทกจ. ● ททท.

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
	ท่องเที่ยวอย่างมี คุณภาพ		ประสบการณ์ท้องถิ่น เช่น การศึกษาดู งาน การอบรมพัฒนาทักษะ						●อพท.
1.23	ไม่มีเกณฑ์ในการ กำหนดราคาให้เป็น มาตรฐานเดียวกัน	B3	การกำหนดมาตรฐานราคาสินค้าและ บริการ - การรวมกลุ่มช่างฝีมือด้านงาน หัตถกรรมเพื่อกำหนดมาตรฐานราคา สินค้าแก่นักท่องเที่ยว - มาตรฐานราคาอาหาร		✓				●แรงงานจังหวัดสุโขทัย ●พาณิชย์จังหวัดสุโขทัย
1.24	สินค้าและบริการมี มาตรฐาน	B3	การยกระดับสินค้าและบริการให้ได้ มาตรฐานสู่ตลาดคุณภาพสูงอย่าง ต่อเนื่อง	✓	✓	✓	✓	✓	●พาณิชย์จังหวัดสุโขทัย
1.25	สินค้าและบริการมี มาตรฐาน	B3 A4	การอบรมพัฒนาฝีมือสินค้าหัตถกรรม และบรรจุภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน เช่น เกณฑ์มาตรฐานการออกแบบ ผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ผลิตภัณฑ์ที่ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Production)	✓	✓	✓	✓	✓	●พาณิชย์จังหวัดสุโขทัย ●อุตสาหกรรมจังหวัดส ●สำนักงานพัฒนาชุมชน ●อพท. (Green Production)
1.26	สินค้าและบริการมี มาตรฐาน	A4	การสนับสนุนผู้ประกอบการให้ใช้ มาตรฐานความยั่งยืน - มีการสนับสนุนและให้คำแนะนำใน เรื่องความยั่งยืนกับผู้ประกอบการด้าน การท่องเที่ยว	✓	✓	✓	✓	✓	●อพท.

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
			- เผยแพร่รายชื่อผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานความยั่งยืน และ มาตรฐานต่างๆ						
1.27	สินค้าและบริการมี มาตรฐาน	B3	การสร้างโอกาสให้ผู้ผลิตงานหัตถกรรม ได้เข้าถึงแหล่งทุนจากภาครัฐและ เอกชนเพื่อพัฒนาสินค้าและบริการ	✓	✓	✓	✓	✓	●สำนักงานพัฒนาชุมชน
1.28	สินค้าและบริการมี มาตรฐาน	B3	การรับรองมาตรฐานธุรกิจ SME ภาค บริการท่องเที่ยวและการผลิตสินค้า หัตถกรรม/สินค้าเกษตร	✓	✓	✓	✓	✓	●อุตสาหกรรมจังหวัดสุโขทัย ●หอการค้าจังหวัดสุโขทัย
1.29	สินค้าและบริการมี มาตรฐาน	B8 A7	การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้าน การท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล (Tourism for All) - ให้ข้อมูลที่เป็นจริงแก่นักท่องเที่ยวที่มี ข้อจำกัดทางร่างกาย เพื่อจะได้วางแผนการท่องเที่ยวได้	✓	✓	✓	✓	✓	●ทกจ. ●เทศบาลเมืองเก่า ●อบต. เมืองเก่า

แผนปฏิบัติการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่าตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก
(Global Sustainable Tourism Criteria, GSTC) พ.ศ. 2566-2570

ด้านที่ 2 : คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีเพื่อดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
2.1	คุณภาพสังคมดีขึ้น	A5	การสำรวจความพึงพอใจหรือความต้องการ ของคนในชุมชน - ประชุมเผยแพร่ผลการสำรวจเพื่อสร้าง ความตระหนักต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ สร้างความรู้ความเข้าใจในพฤติกรรมของ นักท่องเที่ยว	✓	✓	✓	✓	✓	● อพท. ● ทต.เมืองเก่า/อบต.เมืองเก่า ● อุทยานประวัติศาสตร์ สุโขทัย
2.2	คุณภาพสังคมดีขึ้น	B5	ส่งเสริมจรรยาบรรณและการค้าประเพณีใน สถานประกอบการ		✓	✓	✓	✓	● สำนักงานพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด สุโขทัย ● สำนักงานสวัสดิการและ คุ้มครองแรงงานจังหวัดสุโขทัย ● อำเภอเมืองสุโขทัย ● ทต.เมืองเก่า/ อบต.เมืองเก่า ● สภ.เมืองเก่า
2.3	โครงสร้างพื้นฐาน หรือระบบ สาธารณูปโภค เพียงพอครอบคลุม	D8	การจัดการน้ำเสียชุมชน - จัดเตรียมความพร้อม 1) เตรียมจัดซื้อ/ จัดหาที่ดิน 2) ตั้งงบประมาณที่ปรึกษา FF/DD 3) จัดเวทีรับฟังความคิดเห็นประชาชน เพื่อขอ งบประมาณ (งบอุดหนุนผ่านกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)		✓	✓			● ทต.เมืองเก่า/อบต.เมืองเก่า (หลัก) ● สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัดสุโขทัย (สนับสนุน)

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
			- การของบสนับสนุนการก่อสร้างระบบบำบัด น้ำเสียชุมชนรวม พร้อมระบบรวบรวมรวม ผ่านแผนปฏิบัติการระดับจังหวัด						●สำนักงานสิ่งแวดล้อมและ ควบคุมมลพิษที่ 3 (พิษณุโลก)
2.4	โครงสร้างพื้นฐาน หรือระบบ สาธารณูปโภค เพียงพอครอบคลุม	D8	ส่งเสริมสถานประกอบการและอาคารให้มี ระบบบำบัดน้ำเสียให้ถูกต้องครอบคลุมและมี การบำบัดน้ำเสียเป็นไปตามกฎหมาย - โรงแรม ห้องพัก ผับ/บาร์ตลาด			✓	✓	✓	●ทต.เมืองเก่า/อบต.เมืองเก่า
2.5	โครงสร้างพื้นฐาน หรือระบบ สาธารณูปโภค เพียงพอครอบคลุม	B7	การจัดการจราจรในเขตอุทยานประวัติศาสตร์ ชั้นใน		✓	✓	✓	✓	●ทต.เมืองเก่า ●อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ●แขวงทางหลวงสุโขทัย
2.6	นักท่องเที่ยวต้อง ใช้สัญญาณในการ เดินทาง (ดู GPS)	B7	การจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์และสัญญาณ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงครอบคลุมทุกพื้นที่		✓	✓	✓	✓	●ทต.เมืองเก่า/อบต.เมืองเก่า
2.7	โครงสร้างพื้นฐาน หรือระบบ สาธารณูปโภค เพียงพอครอบคลุม	B7	การจัดให้มีไฟฟ้าส่องสว่างตลอดการเดินทาง เพื่อความปลอดภัย		✓	✓			●ทต.เมืองเก่า/อบต.เมืองเก่า ●อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ●แขวงทางหลวงสุโขทัย
2.8	โครงสร้างพื้นฐาน หรือระบบ สาธารณูปโภค เพียงพอครอบคลุม	D9	เพิ่มประสิทธิภาพระบบการเก็บและรวบรวม ขยะมูลฝอย - ถังขยะแยกประเภท - ปรับแหล่งและเส้นทางการเก็บ		✓	✓	✓	✓	●ทต.เมืองเก่า/อบต.เมืองเก่า

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
2.9	โครงสร้างพื้นฐาน หรือระบบ สาธารณูปโภค เพียงพอครอบคลุม	D11	การส่งเสริมให้มีรถโดยสารประจำทาง เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวโดยใช้พลังงาน ทดแทน	✓	✓				● อพท.4 ● เอกชน ● ขนส่งจังหวัดสุโขทัย
2.10	การตระหนักถึง การใช้แรงงาน ทั้ง เด็ก สตรี และผู้สูง วัย	B2	การตรวจสอบในสถานประกอบการด้านการ ท่องเที่ยว - ออกตรวจดูสภาพสถานประกอบการและ การทำงาน - ดูแลแรงงาน - ส่งเสริมความปลอดภัยในสถาน ประกอบการ - รับฟัง/จัดการความไม่พอใจของลูกค้าถึง ความปลอดภัย ความมั่นคง ค่าครองชีพ และ สวัสดิภาพที่เหมาะสมในการทำงาน		✓	✓	✓	✓	● สนง.สวัสดิการและคุ้มครอง แรงงานจังหวัดสุโขทัย
2.11	การตระหนักถึง การใช้แรงงาน ทั้ง เด็ก สตรี และผู้สูง วัย	B2	การตรวจสอบสภาพแรงงานนอกระบบ - ภาคเกษตร - ผู้รับงานไปทำที่บ้าน	✓	✓	✓	✓	✓	● สนง.สวัสดิการและคุ้มครอง แรงงานจังหวัดสุโขทัย
2.12	การจัดการสุนัขจร จัด	B7	การควบคุมประชากรสุนัขและแมวจรจัด (ทำ หมัน)		✓	✓	✓	✓	● เทศบาลเมืองเก่า/อบต.เมืองเก่า ● หากไม่มีงบประมาณ ให้จัดทำ เป็นโครงการขอรับการสนับสนุน จากภาคเอกชนมาช่วยดำเนินการ (CSR)

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
2.13	การจัดการสุนัขจรจัด	B7	การจัดระเบียบสุนัขและแมวจรจัด - ออกสำรวจและจัดทำทะเบียนสุนัขและแมวจรจัด รวมทั้งสุนัขของชาวบ้านที่มักจะกัดหรือวิ่งไล่กัดท่องเที่ยว พร้อมใส่ปลอกคอรหัสระดับความเป็นมิตร - ให้ความรู้ สร้างจิตสำนึก ออกข้อกำหนดการให้แก่ชุมชนในการดูแลไม่ปล่อยหรือทิ้งสัตว์เลี้ยง		✓	✓	✓	✓	●เทศบาลเมืองเก่า/อบต.เมืองเก่า ●หากไม่มีงบประมาณ ให้จัดทำเป็นโครงการขอรับการสนับสนุนจากภาคเอกชนมาช่วยดำเนินการ (CSR)
2.14	การจัดการสุนัขจรจัด	B7	การจัดทำป้ายเตือนหรือป้ายสื่อสารระวังสุนัขจรจัด		✓	✓	✓	✓	●อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ●เทศบาลเมืองเก่า/อบต.เมืองเก่า
2.15	การป้องกันอุบัติเหตุของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว	B7	การบูรณาการการบริหารจัดการความเสี่ยงทางถนน 1) จัดตั้งคณะกรรมการจัดการความเสี่ยงทางถนน 2) คณะกรรมการสำรวจจุดเสี่ยงร่วมกัน และศึกษาสาเหตุของอุบัติเหตุ 3) จัดประชุมหารือกำหนดภารกิจความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน		✓				●เทศบาลเมืองเก่า /อบต.เมืองเก่า เป็นเจ้าภาพในการรับเรื่องร้องเรียนและเชิญหน่วยงานต่างๆ มาร่วมพูดคุย ● อพท.
2.16	การป้องกันอุบัติเหตุของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว	B7	การควบคุมความเสี่ยงทางถนน - ป้ายจำกัดความเร็ว - ห้ามรถบรรทุกขนาดใหญ่วิ่งในเขตชุมชน - จัดระเบียบทางเดินเท้า เพื่อสนับสนุนการเดิน - จัดทำทางจักรยานที่เป็นไปตามมาตรฐาน		✓	✓	✓	✓	●เทศบาลเมืองเก่า/อบต.เมืองเก่า

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
			- การติดไฟส่องสว่างบนท้องถนนให้ครอบคลุมพื้นที่จำเป็น						
2.17	การตอบสนองต่อ อุบัติเหตุของคนใน ชุมชนและ นักท่องเที่ยว	B7	การลดความรุนแรงและตอบสนองต่อการเกิด อุบัติเหตุ - การติดตั้งเพิ่มเติมและซ่อมบำรุงกล้องวงจร ปิดบริเวณแยกต่างๆ - เพิ่มช่องทางการติดต่อแจ้งเหตุ - สร้างแกนนำชุมชนเป็นอาสาสมัครเฝ้าระวัง อุบัติเหตุและให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นก่อน นำส่งสถานพยาบาล - ให้มีกู้ภัยประจำเมืองเก่าที่มีเครื่องมือและ อุปกรณ์ครบวงจร		√	√	√		● เทศบาลเมืองเก่า ● อบต.เมืองเก่า ● สถานีตำรวจภูธรเมืองเก่า ● สาธารณสุขจังหวัด
2.18	การไม่เอาเปรียบ นักท่องเที่ยว	B7	การจัดทำมาตรฐานราคาค่าโดยสาร นักท่องเที่ยว - กำหนดราคามาตรฐานของรถโดยสารแต่ละ ประเภท - จัดให้มีป้ายแสดงราคาค่าโดยสารที่ชัดเจน สำหรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ		√				● ขนส่งจังหวัดสุโขทัย ● สถานีตำรวจท่องเที่ยว ● สถานีตำรวจภูธรเมืองเก่า ● ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดสุโขทัย
2.19	ระบบขนส่งมวลชน ที่ได้มาตรฐานและ ถูกต้องตาม กฎหมาย	B7	การจัดระเบียบผู้ให้บริการรถไฟฟ้าแก่ นักท่องเที่ยว - จุดจอดรถไฟฟ้าที่อยู่รอบอุทยาน ประวัติศาสตร์สุโขทัยและภายในชุมชน		√	√			● เทศบาลเมืองเก่า ● สภ.เมืองเก่า ● ขนส่งจังหวัดสุโขทัย ● ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดสุโขทัย

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
			- การจัดอบรมให้ผู้ให้บริการ/เจ้าของกิจกรรม ภูมิปัญญาเพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว - จัดทำมาตรการ/ข้อบังคับใช้						
2.20	การสร้างความรู้ความเข้าใจต่อกฎระเบียบและการใช้ประโยชน์ร่วมกันของชุมชนให้เข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน	B6	การทำความเข้าใจการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกและสื่อสารให้หน่วยงานต่างๆ และประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ตรงกัน - การสื่อสารกฎหมาย กฎระเบียบอย่างต่อเนื่อง		✓	✓	✓	✓	●อพท. ●อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ●ธนาคารพื้นที่สุโขทัย ●เทศบาลตำบลเมืองเก่า/อบต.เมืองเก่า ●สำนักศิลปากรที่ 6 สุโขทัย
2.21	การสร้างความรู้ความเข้าใจต่อกฎระเบียบและการใช้ประโยชน์ร่วมกันของชุมชนให้เข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน	B6	ทบทวนปรับปรุงขั้นตอนและระยะเวลาการพิจารณา - ขั้นตอนการอนุญาตก่อสร้างหรือปรับปรุงอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างต่างๆ - กฎหมายหรือกฎระเบียบต่างๆ ที่อาจจะเป็นการรอนสิทธิในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนท้องถิ่น		✓	✓			●อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ●สำนักศิลปากรที่ 6 สุโขทัย ●เทศบาลเมืองเก่า ●อบต.เมืองเก่า
2.22	การสร้างโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกๆ ด้าน	B6	- สื่อสารอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการซึมซับความรู้และข้อเท็จจริงใหม่ๆ - เทศบาลเมืองเก่า/อบต.เมืองเก่า เป็นหน่วยประสานเชิญประชาชนมาเข้าร่วมรับฟัง		✓	✓	✓	✓	●ทุกหน่วยงาน

แผนปฏิบัติการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่าตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก
(Global Sustainable Tourism Criteria, GSTC) พ.ศ. 2566-2570

ด้านที่ 3 : วัฒนธรรม

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
3.1	วิถีชีวิต วัฒนธรรม ได้รับการ ปกป้องและต่อ ทอด	C1 C3	การค้นหาและจัดทำคลังข้อมูลมรดกภูมิปัญญา - ประวัติหมู่บ้าน ความเชื่อ ตำนาน เรื่องเล่า แนว ปฏิบัติ พิธีกรรม - แต่งตั้งคณะกรรมการรับรองข้อมูล - จัดทำบัญชีข้อมูลรวบรวมทรัพย์สินทางวัฒนธรรม โดยมีการประเมินคุณค่า และประเมินความ เปราะบาง - เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อ ออนไลน์	✓	✓	✓	✓	✓	● วัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย ● สำนักศิลปากรที่ 6 สุโขทัย ● พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ รามคำแหง สุโขทัย
3.2	วิถีชีวิต วัฒนธรรม ได้รับการ ปกป้องและต่อ ทอด	C3 C5	การยกระดับมรดกภูมิปัญญาและบุคคล พร้อม ปกป้องและรักษาทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชน และบุคคล - ประกาศขึ้นทะเบียนมรดกภูมิปัญญา ระดับ จังหวัด และระดับประเทศ พร้อมเผยแพร่ - ประกาศขึ้นทะเบียนบุคคล - มีการให้ข้อมูลในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาให้แก่ผู้ มีส่วนได้ส่วนเสียทางการท่องเที่ยว	✓	✓	✓	✓	✓	● วัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย ● สำนักศิลปากรที่ 6 สุโขทัย
3.3	วิถีชีวิต วัฒนธรรม	C1 C3	การอบรมเพิ่มทักษะคนท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมใน อนุรักษ์แหล่งมรดกโลก			✓	✓	✓	● สำนักศิลปากรที่ 6 สุโขทัย ● อพท.4

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
	ได้รับการ ปกป้องและต่อ ยอด		- อบรมเพิ่มทักษะ/ฝึกฝนฝีมือช่างสถาปัตยกรรมให้กับคนรุ่นใหม่ เช่น การเผาอิฐ การก่ออิฐ งานปูน ปั้น ฯลฯ - เพิ่มโอกาสการจ้างงานคนท้องถิ่นในการเป็นผู้รับเหมาหรือแรงงานฝีมือในขั้นตอนการบูรณะโบราณสถาน						● พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง สุโขทัย ● แรงงานจังหวัดสุโขทัย ● เอกชน (ผู้รับเหมาก่อสร้าง)
3.4	วิถีชีวิต วัฒนธรรม ได้รับการ ปกป้องและต่อ ยอด	C1 C3	โครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมผ่านการจONGL่องหน้า - การทำอาหารชุมชน งานหัตถกรรม เดินชมชุมชน การแสดงนาฏศิลป์ ฯลฯ - ให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสเรียนรู้และลงมือกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) - อบรมเพิ่มทักษะการนำเสนอให้กับช่างฝีมือหรือผู้ประกอบการ และทักษะการตลาด - การนำโปรแกรมเข้าสู่ระบบการประชาสัมพันธ์จัดอันดับ เช่น Google TripAdvisor และการจองบนแพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น Klook Airbnb ฯลฯ		✓	✓	✓	✓	● อพท.
3.5	วิถีชีวิต วัฒนธรรม ได้รับการ ปกป้องและต่อ ยอด	C3	การนำเสนอการแสดงนาฏศิลป์ไปส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยวของจังหวัด เช่น การแสดง mini light and sound การร้องเพลงพื้นบ้าน ฯลฯ	✓	✓	✓	✓	✓	● วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ● ททท. ● ทกจ.

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
3.6	วิถีชีวิต วัฒนธรรม ได้รับการ ปกป้องและต่อ ยทอด	C3 C1	การรื้อฟื้นการร้องเพลงพื้นบ้านโดยให้คนในชุมชน เป็นนักร้องนักแสดง		✓	✓	✓	✓	● วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย
3.7	วิถีชีวิต วัฒนธรรม ได้รับการ ปกป้องและต่อ ยทอด	C3	การอนุรักษ์ภาษาและสำเนียงสุโขทัย		✓	✓	✓	✓	● วัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย
3.8	วิถีชีวิต วัฒนธรรม ได้รับการ ปกป้องและต่อ ยทอด	C7	มัคคุเทศก์เชี่ยวชาญมรดกโลกท้องถิ่นและนักสื่อ ความหมายชุมชน			✓	✓	✓	● อพท. ● ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด สุโขทัย ● มหาวิทยาลัยนเรศวร ● ชมรมส่งเสริมการ ท่องเที่ยวโดยชุมชน
3.9	วิถีชีวิต วัฒนธรรม ได้รับการ ปกป้องและต่อ ยทอด	C3	กิจกรรมสืบสานวัฒนธรรมเนื่องในวันสำคัญทาง พุทธศาสนาตามรอยศิลาจารึกสุโขทัย - การถวายเป็นพุทธบูชาด้วยตะคันและเวียนเทียนตะคัน - การถวายเป็นพุทธบูชา โคมแซวน - กระทงใบลาน - บอกเล่าให้ความรู้วิถีปฏิบัติในการถวายเป็นพุทธบูชา และขอ ควรปฏิบัติในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์	✓	✓	✓	✓	✓	● สำนักงานการท่องเที่ยว แห่งประเทศไทย จังหวัด สุโขทัย ● ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด สุโขทัย ● อุทยานประวัติศาสตร์ สุโขทัย

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
3.10	วิถีชีวิต วัฒนธรรม ได้รับการ ปกป้องและต่อ ยทอด	C3	การส่งเสริมและสนับสนุนผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น เช่น ไม้แกะสลัก ปั่นผุ่นผงไม้สัก กระทงใบลาน ให้เกิด รายได้แก่ช่างฝีมือ เพื่อให้เกิดการสืบทอดและต่อ ยทอดไปสู่คนรุ่นใหม่		✓	✓	✓	✓	วัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย
3.11	วิถีชีวิต วัฒนธรรม ได้รับการ ปกป้องและต่อ ยทอด	C3	การส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ลงมือทำ Creative Tourism - ให้เยาวชนคนรุ่นใหม่ได้รู้จักอย่างลึกซึ้งเพื่อเกิด การรับรู้ ชื่นชอบ ภูมิใจ มีแรงบันดาลใจ และอยาก สืบทอด - เขียนลาย ปั้นดินสังคโลก - ขนแกะแกะงา สังขยาชาวนา ฯลฯ - การทำกระทง - สานปลาตะเพียน - พิมพ์พระดินเผา ฯลฯ		✓	✓	✓	✓	● อพท. ● ททท.
3.12	วิถีชีวิต วัฒนธรรม ได้รับการ ปกป้องและต่อ ยทอด สร้าง ภาพลักษณ์	A7	รวบรวม จัดทำสื่อ และเผยแพร่ข้อมูลท่องเที่ยว และปฏิทินการท่องเที่ยว - ข้อมูลกิจกรรมท่องเที่ยวพร้อมแหล่งและราคา ย่านหัตถกรรม แหล่งจำหน่ายสินค้าที่ระลึก งาน หัตถกรรม สินค้าการเกษตร โรงแรมที่พัก โฮมสเตย์ จุดท่องเที่ยวสำคัญ - แบ่งเป็นหมวดหมู่ เข้าถึงได้ผ่านเว็บไซต์แหล่ง ท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย QR Code		✓	✓	✓	✓	● ททท. ● ทกจ.

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
	แหล่งท่องเที่ยว ทางวัฒนธรรม/ มรดกโลกเพื่อ ส่งเสริมด้าน การตลาดการ ท่องเที่ยว		- แผนที่/โปสเตอร์ติดที่โรงแรม ร้านอาหาร สถานที่ท่องเที่ยว - ป้ายขนาดใหญ่ติดตั้งใจกลางแหล่งท่องเที่ยว - สนับสนุนให้ทุกแหล่งระบุพิกัดการเข้าถึงผ่าน google map						
3.13	วิถีชีวิต วัฒนธรรม ได้รับการ ปกป้องและต่อ ยทอด	C3	การส่งเสริมภูมิปัญญาและวัฒนธรรมในชุมชนที่ สอดคล้องกับแหล่งท่องเที่ยว (วัดฤทธิชัย BCG)		√	√	√	√	●อุตสาหกรรมจังหวัดสุโขทัย
3.14	วิถีชีวิต วัฒนธรรม ได้รับการ ปกป้องและต่อ ยทอด	C1	จัดตั้งกองทุนรายได้จากการท่องเที่ยวสำหรับ สมาชิกหรือผู้ด้อยโอกาสได้กู้ยืม หรือ สาธารณประโยชน์เพื่อการอนุรักษ์		√	√	√	√	●ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยชุมชนเมืองเก่า สุโขทัย
3.15	วิถีชีวิต วัฒนธรรม ได้รับการ ปกป้องและต่อ ยทอด	C3	อบรมการเขียนลายสือไทย		√	√	√	√	●อพท.4 ●วัฒนธรรมจังหวัด
3.16	สร้าง ภาพลักษณ์ แหล่งท่องเที่ยว	C3 C4	การจัดงานลอยกระทงที่เน้นการอนุรักษ์แบบดั้งเดิม - ตกแต่งไฟแต่พอดี จุดตะคันโดดเด่น ไม่บดบัง โบราณสถาน	√	√	√	√	√	●สำนักงานจังหวัดสุโขทัย ●อพท. ●ทต.เมืองเก่า

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
	ทางวัฒนธรรม/ มรดกโลกเพื่อ ส่งเสริมด้าน การตลาดการ ท่องเที่ยว		- แยกโซนร้านค้า/ร้านอาหาร - การจัดการเส้นทางจราจรให้ไม่ติดขัด - มีการจัดการขยะอย่างเหมาะสม - การเชื่อมโยงเครือข่ายระดับประเทศและระดับนานาชาติเข้าร่วมงาน / โปรแกรมทัวร์ระยะสั้นระยะยาว ในช่วงเทศกาล						● ททท. ● ทกจ.
3.17	สร้าง ภาพลักษณ์ แหล่งท่องเที่ยว ทางวัฒนธรรม/ มรดกโลก	C3	การส่งเสริมอัตลักษณ์การแต่งกาย ศิลปะการแสดง อาหาร และภาษา - ส่งเสริมการใช้สินค้า/ผลิตภัณฑ์ภายในชุมชน - ส่งเสริมการนุ่งผ้าท้องถิ่น / กระเป๋าผ้าลายท้องถิ่นในกลุ่มคนรุ่นใหม่ / รณรงค์ใส่ผ้าถุง / กำหนดวันใส่ผ้าท้องถิ่นให้คนท้องถิ่น - กิจกรรมประกวดการแต่งกาย	✓	✓	✓	✓	✓	ทุกหน่วยงาน
3.18	สร้าง ภาพลักษณ์ แหล่งท่องเที่ยว ทางวัฒนธรรม/ มรดกโลก	C1	การจัดการภูมิสถาปัตยกรรม - ออกเป็นธรรมนูญเมืองเก่าหรือเทศบัญญัติ เพื่ออนุรักษ์อาคาร/รูปลักษณ์บ้านไม้ ควบคุมโทนสีและบรรยากาศ - ออกแบบตัวอย่างสำหรับประชาชนนำไปประยุกต์ใช้ - ใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่นมาออกแบบโคมไฟส่องสว่าง - นำตัวอย่างที่ดีของแหล่งท่องเที่ยวอื่นมาสร้างแรงบันดาลใจ เช่น ฉายเป็นผนังกลางแปลง หรือนำชุมชนเป้าหมายไปศึกษาดูงาน		✓	✓	✓	✓	● เทศบาลตำบลเมืองเก่า/อบต.เมืองเก่า

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
3.19	สร้าง ภาพลักษณ์ แหล่งท่องเที่ยว ทางวัฒนธรรม/ มรดกโลก	C1	การจัดทำป้ายต่างๆ ให้เอกลักษณ์ - ออกแบบตัวอย่างสำหรับประชาชนนำไปประยุกต์ใช้ - จัดระเบียบป้ายต่างๆ และมีป้ายบอกทางไปยังสถานที่ต่างๆ อย่างชัดเจน ด้วยลายสือไท - ประกวดป้ายที่เป็นเอกลักษณ์		✓	✓	✓	✓	● เทศบาลตำบลเมืองเก่า/อบต.เมืองเก่า
3.20	สร้าง ภาพลักษณ์ แหล่งท่องเที่ยว ทางวัฒนธรรม/ มรดกโลกเพื่อ ส่งเสริมด้าน การตลาดการ ท่องเที่ยว	C1 C3	การจัดงานเฉลิมฉลอง (งานแสดงอีเว้นท์) ทางวัฒนธรรมที่ให้ประสบการณ์แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญา - เทศกาลเมืองสร้างสรรค์ด้านหัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน โดยจัดแสดงและจำหน่ายงานหัตถกรรมงานฝีมือ งานศิลปกรรมท้องถิ่น ทั้งรูปแบบร่วมสมัยและแบบดั้งเดิม นิทรรศการสร้างสรรค์ - ตลาดนัดหัตถกรรมยั่งยืน อาจจัดเป็นประจำเหมือนตลาดนัด - เทศกาลอาจจัดได้ทั้งงานหัตถกรรมหลากหลายประเภทหรือแยกแต่ละประเภท เช่น ... ● เทศกาลอาหารพื้นถิ่นของตำบลเมืองเก่า ● กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ลายสือไทย ● ภูมิกรรมบวงสรวงพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ ● กิจกรรมวันสังคโลก ● กิจกรรมเสวนาความเป็นมรดกโลกเมืองสุโขทัย ● กิจกรรมการรับขวัญข้าว			✓	✓	✓	● อพท. ● อบจ. ● ททท. ● ทกจ. ● อุตุสาหกรรมจังหวัด

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
			ฯลฯ						
3.21	มาตรการและ สื่อสารให้ นักท่องเที่ยวมี พฤติกรรมที่ เหมาะสม	C7	การพัฒนา Audio Guide ผ่านการสแกน QR Code หรือ ตู้ Kiosk หรือ Application สำหรับ การชมด้วยตนเอง ให้มีเนื้อหาประวัติศาสตร์ ความสำคัญทางวัฒนธรรม และแนวปฏิบัติที่ เหมาะสม			✓	✓	✓	●อุทยานประวัติศาสตร์ สุโขทัย
3.22	มาตรการและ สื่อสารให้ นักท่องเที่ยวมี พฤติกรรมที่ เหมาะสม	C2 C6 C7	การกำหนดข้อควรปฏิบัติของนักท่องเที่ยวในแหล่ง ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และชุมชน - การจัดทำคู่มือหรือการติดตั้งเพิ่ม/ปรับปรุงป้าย สื่อความหมายในโบราณสถาน เน้นการให้ ความสำคัญกับพฤติกรรมที่เหมาะสม ความ อ่อนไหวทางความรู้สึกของชุมชน และการอนุรักษ์ - มีหลายภาษาครอบคลุมกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติ ในจังหวัด โดยเฉพาะภาษาจีน - รูปแบบของป้ายสื่อสารครอบคลุมการเรียนรู้ของ คนทุกเพศวัยและบุคคลที่มีข้อจำกัดทางร่างกาย - มีการให้ข้อมูลกฎหมายเกี่ยวกับโบราณวัตถุที่ เหมาะสมในแหล่งท่องเที่ยวแก่ธุรกิจท่องเที่ยวและ นักท่องเที่ยวอย่างชัดเจน		✓	✓	✓	✓	<u>ผู้จัดทำ</u> ● อุทยานประวัติศาสตร์ สุโขทัย <u>ผู้เผยแพร่</u> ● ร้านขายสินค้าที่ระลึก ● สถานประกอบการที่พัก
3.23	มาตรการและ สื่อสารให้ นักท่องเที่ยวมี	C6	การสัมมนาและจัดทำสื่อเผยแพร่ข้อควรปฏิบัติของ นักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและ สถานที่ศักดิ์สิทธิ์		✓	✓	✓	✓	อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
	พฤติกรรมที่ เหมาะสม		- อาสาสมัครท้องถิ่นปกป้องสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ - มัคคุเทศก์อาชีพ /บริษัททัวร์						
3.24	มาตรการและ สื่อสารให้ นักท่องเที่ยวมี พฤติกรรมที่ เหมาะสม	C6 C7	การพัฒนาอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวและกีฬา (อสทก.) - ให้ข้อมูลการท่องเที่ยวได้ - สามารถปกป้องและดูแลสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ได้		✓	✓	✓	✓	● ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด สุโขทัย

แผนปฏิบัติการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่าตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก
(Global Sustainable Tourism Criteria, GSTC) พ.ศ. 2566-2570

ด้านที่ 4 : ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
4.1	แหล่งน้ำต่างๆ ได้รับการดูแล	D7	การแก้ปัญหาฝักตบขวา/จอกแหนในบริเวณ อุทยานประวัติศาสตร์และชุมชน - ส่งเสริมการนำฝักตบขวาไปทำผลิตภัณฑ์ - ส่งเสริมการนำฝักตบขวา/จอกแหนไปทำปุ๋ย - กิจกรรมจิตอาสาจัดเก็บฝักตบขวา/จอกแหน ร่วมกับหน่วยงานและภาคเอกชน (CSR)	✓	✓	✓	✓	✓	●เทศบาลตำบลเมืองเก่า/ อบต. เมืองเก่า ●สำนักงานจังหวัดสุโขทัย ●พัฒนาชุมชน (พัฒนาผลิตภัณฑ์จากฝักตบขวา)
4.2	แหล่งน้ำต่างๆ ได้รับการดูแล	D8	การฟื้นฟูสภาพน้ำเสีย - ศึกษาสาเหตุของการเกิดน้ำเสีย เช่น น้ำนึ่ง มีสารเคมี ฯลฯ - บำบัดคุณภาพน้ำด้วยเครื่องเติมอากาศ (กักันพลังงานแสงอาทิตย์ จักรยานบำบัดน้ำ) - EM บำบัดน้ำ - รายงานผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำต่อสาธารณสุข - มีระบบหรือแผนขั้นตอนการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำอย่างทันท่วงที		✓	✓	✓	✓	●เทศบาลตำบลเมืองเก่า/ อบต. เมืองเก่า ●สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย (EM)

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
4.3	แหล่งน้ำต่างๆ ได้รับการดูแล	D8	คนในเรือนจำอาสาทำดีสะสมแต่มักโทษชั้นดี จัดการปัญหาวัชพืชในคูคลอง จัดการขยะ ลอกท่อระบายน้ำ		✓	✓	✓	✓	●เทศบาลตำบลเมืองเก่า/ อบต.เมืองเก่า ●เรือนจำจังหวัดสุโขทัย
4.4	แหล่งน้ำต่างๆ ได้รับการดูแล	D7 D6	การบริหารจัดการน้ำไม่ให้เกิดแคลนน้ำใช้ สำหรับประชาชนและนักท่องเที่ยว รวมถึง แหล่งน้ำต่างๆ ไม่แห้งแล้ง ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อ ระบบนิเวศและทัศนียภาพแหล่งท่องเที่ยว - การบริหารจัดการน้ำในตระพัง คูเมือง ให้มี น้ำทั่วถึงทุกฤดูกาล - มีการประเมินความเสี่ยงเรื่องน้ำอย่าง สม่ำเสมอ ซึ่งหากพบว่ามีความเสี่ยงสูง จะต้อง มีการกำหนดเป้าหมาย โดยมีการกำหนดและ กำกับไม่ให้ภาคธุรกิจแย่งน้ำใช้จากชุมชนและ การเกษตร - ให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวเรื่องความเสี่ยงของ น้ำ และรณรงค์ให้ใช้น้ำเท่าที่จำเป็น		✓	✓	✓	✓	●อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ●โครงการชลประทานจังหวัดสุโขทัย ●เทศบาลตำบลเมืองเก่า/ อบต.เมืองเก่า
4.5	การบริหารจัดการ ขยะอย่าง เหมาะสมและ เพียงพอ	D9	การส่งเสริมการคัดแยกขยะชุมชน - ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ ประชาชน - จัดประชุมมาตรการบริหารจัดการขยะให้แก่ แต่ละชุมชน		✓	✓	✓	✓	● เทศบาลตำบลเมืองเก่า ● อบต.เมืองเก่า
4.6	การบริหารจัดการ ขยะอย่าง	D9	การบริหารจัดการขยะก่อสร้าง - สื่อสารให้ประชาชนรับรู้ว่าเทศบาลรับกำจัด ขยะก่อสร้าง ห้ามมิให้นำไปทิ้งในที่สาธารณะ		✓	✓	✓	✓	● เทศบาลตำบลเมืองเก่า ● อบต.เมืองเก่า

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
	เหมาะสมและ เพียงพอ		และผู้สนใจสามารถแจ้งความประสงค์แก่ เทศบาลนำขยะก่อสร้างไปใช้ได้						
4.7	การบริหารจัดการ ขยะอย่าง เหมาะสมและ เพียงพอ	D9	การส่งเสริมให้ภาคธุรกิจหลีกเลี่ยงการสร้าง ขยะ ลดปริมาณขยะ นำขยะกลับมาใช้ใหม่ และนำเศษอาหารไปใช้ประโยชน์ - รณรงค์ ให้คำปรึกษา - สนับสนุนการจัดการจัดขยะ - ก่อตั้งเครือข่ายจัดการขยะรีไซเคิล/ส่งไป บริจาค/ส่งไปทำเชื้อเพลิง - เปลี่ยนขยะให้เป็นพลังงาน (waste to energy)		✓	✓	✓	✓	● เทศบาลตำบลเมืองเก่า/ อบต.เมืองเก่า ● อพท. ● สำนักงานพลังงานจังหวัด สุโขทัย
4.8	การรับมือและลด มลพิษทางอากาศ	B7	การตั้งเป้าหมายในการลดค่าฝุ่นและติดตาม - มีการศึกษาเชิงลึกถึงกิจกรรมในภาคการ ท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศในแหล่ง ท่องเที่ยว - ตั้งค่าเป้าหมายพร้อมมาตรการลดมลพิษทาง อากาศ		✓				● เทศบาลตำบลเมืองเก่า/ อบต.เมืองเก่า ● สาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย ● สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัดสุโขทัย
4.9	การรับมือและลด มลพิษทางอากาศ	B7	การสร้างความรู้ความเข้าใจอันตรายของ มลพิษทางอากาศ - จัดทำสื่อความรู้สำหรับประชาชน อสม. ประจำหมู่บ้าน - ประกาศให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวรับรู้ รับทราบ เมื่อค่าฝุ่นเกินมาตรฐาน		✓	✓	✓	✓	● เทศบาลตำบลเมืองเก่า / อบต.เมืองเก่า ● สาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย ● สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัดสุโขทัย

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
4.10	การรับมือและลด มลพิษทางอากาศ	B7	เพิ่มพื้นที่สีเขียวดักกรองฝุ่นบริเวณชุมชนและ พื้นที่สาธารณะ - สวนแนวตั้ง ไม้แขวน ไม้พุ่ม - พยายามเลือกพืชพันธุ์ท้องถิ่น - มีความสวยงามสร้างสรรค์กับการเป็น เมืองมรดกโลก		✓	✓	✓	✓	- เทศบาลตำบลเมืองเก่า / อบต.เมืองเก่า - อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
4.11	การลดการปล่อย ก๊าซเรือนกระจก และบรรเทาการ เปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ	D11 D10	การกำหนดเป้าหมายในการลดการปล่อย มลพิษจากการขนส่งในการเดินทางมายังแหล่ง ท่องเที่ยวและภายในแหล่งท่องเที่ยว - สนับสนุนให้เกิดการใช้รถไฟฟ้าหรือพลังงาน ทดแทน สำหรับระบบขนส่งสาธารณะ - สนับสนุนการพัฒนาทางจักรยาน และทาง เดินทาง		✓	✓			- ขนส่งจังหวัดสุโขทัย - อพท. - อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย - เทศบาลตำบลเมืองเก่า / อบต.เมืองเก่า - บริษัท สุโขทัยพัฒนาเมือง จำกัด
4.12	ระบบนิเวศ พืช และสัตว์ต่างถิ่น รุกรานได้รับการ จัดการและ ติดตามอย่าง ต่อเนื่อง	D1	การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และ มรดกทางธรรมชาติ - การจัดทำคลังข้อมูลแหล่งมรดกทาง ธรรมชาติและทรัพยากรทางธรรมชาติ โดยระบุ ชนิด สถานะของการอนุรักษ์ และภาวะความ เสี่ยง/ความเปราะบาง - ฝ้าสังเกตการณ์ และระบุให้ได้ว่าอะไรมี ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวต่อความ	✓	✓	✓	✓	✓	<u>คลังข้อมูล</u> - อพท. (ดำเนินการแล้ว ปี 2563-2564) <u>ฝ้าสังเกตการณ์</u> - ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยชุมชนเมืองเก่า สุโขทัย - นักเรียน/เยาวชนในท้องถิ่น - สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
			หลากหลายทางชีวภาพ และมรดกทาง ธรรมชาติหรือไม่ - ดำเนินการบรรเทา เช่น มีกิจกรรมกำจัดและ ควบคุมสายพันธุ์พืชหรือสัตว์ต่างถิ่น						การหลีกเลี่ยงและการบรรเทา ● หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ ประเด็นดังกล่าว
4.13	การดูแลระบบ นิเวศ	D1	การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาครัฐ ในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ - การรวมกลุ่มคนรักต้นไม้ - ให้มีอาสาสมัครดูแลป่าและอุทยานแห่งชาติ - อบรบสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม - รณรงค์ใช้พันธุ์พืชท้องถิ่นตามรอยจารึก สุโขทัยสำหรับกิจกรรมปลูกต้นไม้ของภาครัฐ		✓	✓	✓	✓	● สวนพฤกษศาสตร์พระแม่ย่า สุโขทัย ● อุทยานแห่งชาติรามคำแหง ● อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
4.14	ระบบนิเวศ พืช และสัตว์ต่างถิ่น รุกรานได้รับการ จัดการและ ติดตามอย่าง ต่อเนื่อง	D2	การมีส่วนร่วมในการสื่อสารข้อควรปฏิบัติตน สำหรับนักท่องเที่ยวสำหรับจุดที่มีความ เปราะบาง - การสื่อสารให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยวและภาค ธุรกิจในการลดการแพร่กระจายของสายพันธุ์ พืชหรือสัตว์ต่างถิ่น - การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพันธุ์สัตว์ น้ำต่างๆ ควรปล่อยหรือไม่ควรปล่อยในแหล่ง น้ำชนิดใด - สื่อสารให้นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ มัคคุเทศก์ทราบก่อนเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว		✓	✓	✓		● ประมงจังหวัดสุโขทัย ● สถานประกอบการที่พัก ● วัด ● อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ● อุทยานแห่งชาติรามคำแหง

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
4.15	นักท่องเที่ยวหรือผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนชุมชน	D1 B4	การสร้างกลไกสำหรับการนำรายได้จากการท่องเที่ยวมาใช้ในการสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติ - โครงการ CSR จากผู้ประกอบการท่องเที่ยวในท้องถิ่น - โครงการ CSR จากภาคธุรกิจนอกพื้นที่ - กิจกรรมสนับสนุนจากนักท่องเที่ยว	✓	✓	✓	✓	✓	ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองเก่า สุโขทัย
4.16	ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมกับการรักษาสิ่งแวดล้อม	A4 D5 D9	การสร้างการมีส่วนร่วมจากสถานประกอบการที่พักและร้านอาหารประชุมหารือร่วมกัน เพื่อดำเนินการลดปริมาณขยะ พลังงานไฟฟ้า และจัดประกวด - ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานพลังงานจังหวัด เข้ามาตรวจวัดประสิทธิภาพการใช้พลังงาน จัดทำแนวทางการปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้พลังงาน - กำหนดเป้าหมายที่จะลดการใช้พลังงาน ปรับปรุงประสิทธิภาพในการใช้พลังงาน รวมถึงเพิ่มการใช้พลังงานทดแทน โดยเผยแพร่และประกาศเป้าหมายนั้น - มีระบบในการส่งเสริมให้ภาคธุรกิจตรวจวัดติดตามดูแล และลดการใช้พลังงาน ปริมาณขยะ และมีการรายงานผลการดำเนินงานต่อสาธารณชน		✓	✓	✓	✓	- สำนักงานพลังงานจังหวัดสุโขทัย - เทศบาลตำบลเมืองเก่า / อบต.เมืองเก่า - ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว CSR

ลำดับ	ความท้าทาย/ ความคาดหวัง	เกณฑ์ GSTC	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ					หน่วยงาน
				2566	2567	2568	2569	2570	
			- สนับสนุนและสร้างแรงกระตุ้นในการ ตรวจสอบและลดการใช้พลังงานโดยภาคธุรกิจ ต่างๆ						
4.17	ผู้ประกอบการ ด้านการท่องเที่ยว ให้ความสำคัญ และมีส่วนร่วมกับ การรักษา สิ่งแวดล้อม	A4	ส่งเสริมผู้ประกอบการเข้ารับสู่มาตรฐาน โรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น Green Hotel, Green Restaurant และ Green Production - มีการให้ข้อมูลกับผู้ประกอบการด้านการ ท่องเที่ยวในเรื่องประเด็นความยั่งยืนอยู่เสมอ 2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ ดำเนินกิจการให้ได้รับมาตรฐานความยั่งยืน มากขึ้นเรื่อย 3. เผยแพร่รายชื่อผู้ประกอบการที่ได้รับการ รับรองมาตรฐานความยั่งยืน เช่น Green Hotel หรืออื่นๆ	✓	✓	✓	✓	✓	● อพท.

ส่วนที่ 5

กระบวนการการจัดทำแผนปฏิบัติการ

5.1 กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการ

1) กำหนดเป้าหมายของแผนปฏิบัติการร่วมกัน พร้อมแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการ

เป้าหมายของแผน

- นำร่างแผนไปนำเสนอต่อคณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก GSTC ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัยเป็นประธานให้ความเห็นชอบ
- นำแผนปฏิบัติการไปใช้เป็นแนวทางในการร่วมกันบูรณาการอำนาจหน้าที่ แผนงาน งบประมาณ เครื่องมือเครื่องใช้ บุคลากร ความรู้ความสามารถ

แนวทางจัดทำแผนปฏิบัติการ

- สถานะความยั่งยืนตามเกณฑ์ GSTC 38 ข้อ
- สภาพปัญหาในแหล่งท่องเที่ยว
- แนวทางบริหารจัดการตามเกณฑ์ GSTC
- Co-Creation ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมรับผลประโยชน์
- เสนอโครงการ / กิจกรรม
- จัดลำดับความสำคัญเร่งด่วน
- ระบุหน่วยงานเจ้าภาพ

GSTC
Global Sustainable Tourism Council

2) นำเสนอข้อมูลประเด็นสำคัญในการจัดทำแผนปฏิบัติการ เป็นความท้าทาย ความคาดหวัง ข้อเสนอแนะของภาคประชาชนและภาครัฐ

ความท้าทาย / ความคาดหวัง / ข้อเสนอแนะ

ที่มาของข้อมูล...

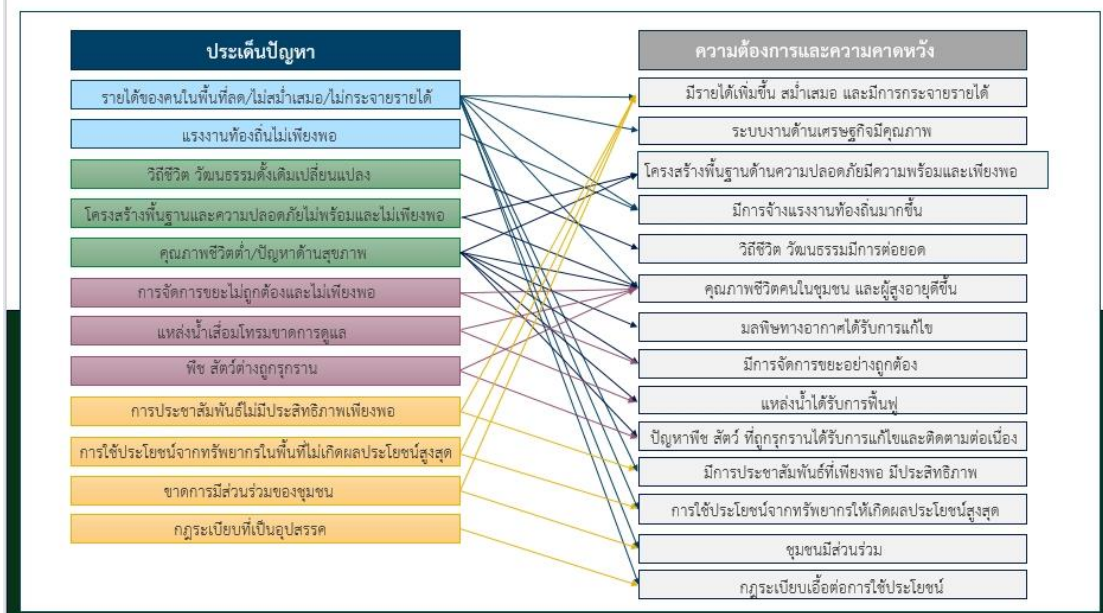
- การสำรวจความพึงพอใจชุมชน ปี 2563-2565
- ผลการวิจัยรวบรวมและวิเคราะห์ความเสี่ยงมรดกวัฒนธรรม ปี 2564
- การจัดประชุมกลุ่มย่อยผู้แทนชุมชน ปี 2565
- กระบวนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ของตำบลเมืองเก่า (Strategic Environmental Assessment หรือ SEA) ปี 2565

ฯลฯ

สรุปภาพรวมกระบวนการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

8

ประเด็นความท้าทาย (ปัญหาและความคาดหวัง)

เศรษฐกิจ

- จัดการด้านเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบ
- กระจายรายได้ของคนในพื้นที่ด้านการท่องเที่ยว
- สร้างกิจกรรมท่องเที่ยวต่อเนื่องในรอบปีเพื่อให้เกิดความสม่ำเสมอ
- กระตุ้นการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว
- พัฒนาทักษะและสร้างแรงงานท้องถิ่นที่สนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ
- สินค้าและบริการมีมาตรฐาน ทั้งด้านราคาและความยั่งยืน

วัฒนธรรม

- วิถีชีวิต วัฒนธรรม ได้รับการปกป้องและต่อยอด
- มีมาตรการและสื่อสารให้นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของชุมชน และอื่นๆ
- สร้างภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม/มรดกโลก เพื่อส่งเสริมด้านการตลาดการท่องเที่ยวและคุณภาพชีวิตของคนท้องถิ่น

คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่

- โครงสร้างพื้นฐานหรือระบบสาธารณูปโภคอย่างเพียงพอและครอบคลุม
- คุณภาพสังคมดีขึ้น
- ป้องกันอุบัติเหตุของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว
- การสร้างความรู้ความเข้าใจต่อกฎระเบียบและการใช้ประโยชน์ร่วมกันของคนในชุมชน
- การสร้างโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาทุกๆ ด้าน

สิ่งแวดล้อม

- แหล่งน้ำต่างๆ ได้รับการดูแล
- การบริหารจัดการขยะอย่างเหมาะสมและเพียงพอ
- การบริหารจัดการเพื่อรับมือและลดการเกิดมลพิษทางอากาศ
- ระบบนิเวศ พืชและสัตว์ต่างถิ่นรุกรานได้รับการจัดการและติดตามอย่างต่อเนื่อง
- ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมกับการรักษาสภาพสิ่งแวดล้อม

3) ชี้แนะแนวทางการบริหารจัดการความท้าทาย โดยใช้เกณฑ์การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนโลก (GSTC) เป็นแนวทาง

ความหมายของแต่ละระดับสี

แดง	มีความเสี่ยงสูง	มีความเสี่ยงที่ต้องป้องกัน/ปัญหาที่ต้องแก้ไข
ชมพู	มีความเสี่ยง	มีมาตรการและกิจกรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เหลือง	ยังต้องปรับปรุง	มีมาตรการและการนำไปปฏิบัติ
เขียว	ดีแล้วให้ดำเนินการต่อไป	มีผลสัมฤทธิ์ของการนำไปปฏิบัติตามเป้าหมาย

2565 Version 2.0						
A1	A8	B1	B5	C1	D1	D8
A2	A9	B2	B6	C2	D2	D9
A3	A10	B3	B7	C3	D3	D10
A4	A11	B4	B8	C4	D4	D11
A5	สถานะความยั่งยืน ตำบลเมืองเก่า			C5	D5	D12
A6				C6	D6	
A7				C7	D7	

เกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (GSTC เวอร์ชัน 2.0) มี 4 ด้าน รวม 38 ข้อ

- A : การจัดการความยั่งยืน
- B : ความยั่งยืนด้านสังคม-เศรษฐกิจ
- C : ความยั่งยืนด้านวัฒนธรรม
- D : ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

แนวทางบริหารจัดการความท้าทายตามเกณฑ์ GSTC

เศรษฐกิจ (A6 A8 A4 A5 A7 + B1 B2 B3 B5)

- คุณภาพของระบบด้านเศรษฐกิจ
- รายได้ของคนในพื้นที่ลดลง/ไม่สม่ำเสมอ/ไม่มีการกระจายรายได้
- ขาดกิจกรรมท่องเที่ยวต่อเนื่องในรอบปี
- การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวน้อยลง
- ขาดแรงงานท้องถิ่นที่สนับสนุนการท่องเที่ยว

วัฒนธรรม (A7 C1 C2 C3 C5 C6 C7)

- วิถีชีวิต วัฒนธรรมดั้งเดิมเปลี่ยนแปลง
- นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของชุมชน และอื่นๆ

คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่

- โครงสร้างพื้นฐานหรือระบบสาธารณูปโภคไม่เพียงพอ/ไม่ครอบคลุม
- คุณภาพสังคม
- อุบัติเหตุของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว
- กฎระเบียบกับการใช้ประโยชน์ของคนในชุมชน
- การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

สิ่งแวดล้อม

- แหล่งน้ำเสื่อมโทรมขาดการดูแล
- การจัดการขยะไม่ถูกต้อง
- มลพิษทางอากาศ
- พืชและสัตว์ต่างถิ่นรุกราน
- ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวยังไม่ค่อยให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมกับการรักษาสิ่งแวดล้อม

(A1 A2 A3 A5 A6 A9 + B4 B5 B6 B7 + C4 + D7 D8 D9 D11 D12)

(A4 D1 D2 D4 D5 D6 D7 D9 D10 D11)

4) แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุมเป็น 4 กลุ่ม เพื่อระดมสมองนำเสนอโครงการ/กิจกรรมที่ตอบสนองประเด็นความท้าทาย

5) จัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของโครงการ/กิจกรรม

6) ระบุหน่วยงานรับผิดชอบแต่ละโครงการ/กิจกรรม

7) หน่วยงานต่างๆ พิจารณาทบทวนเพิ่มเติมหรือแก้ไข

5.2 รายชื่อผู้ร่วมจัดทำแผน

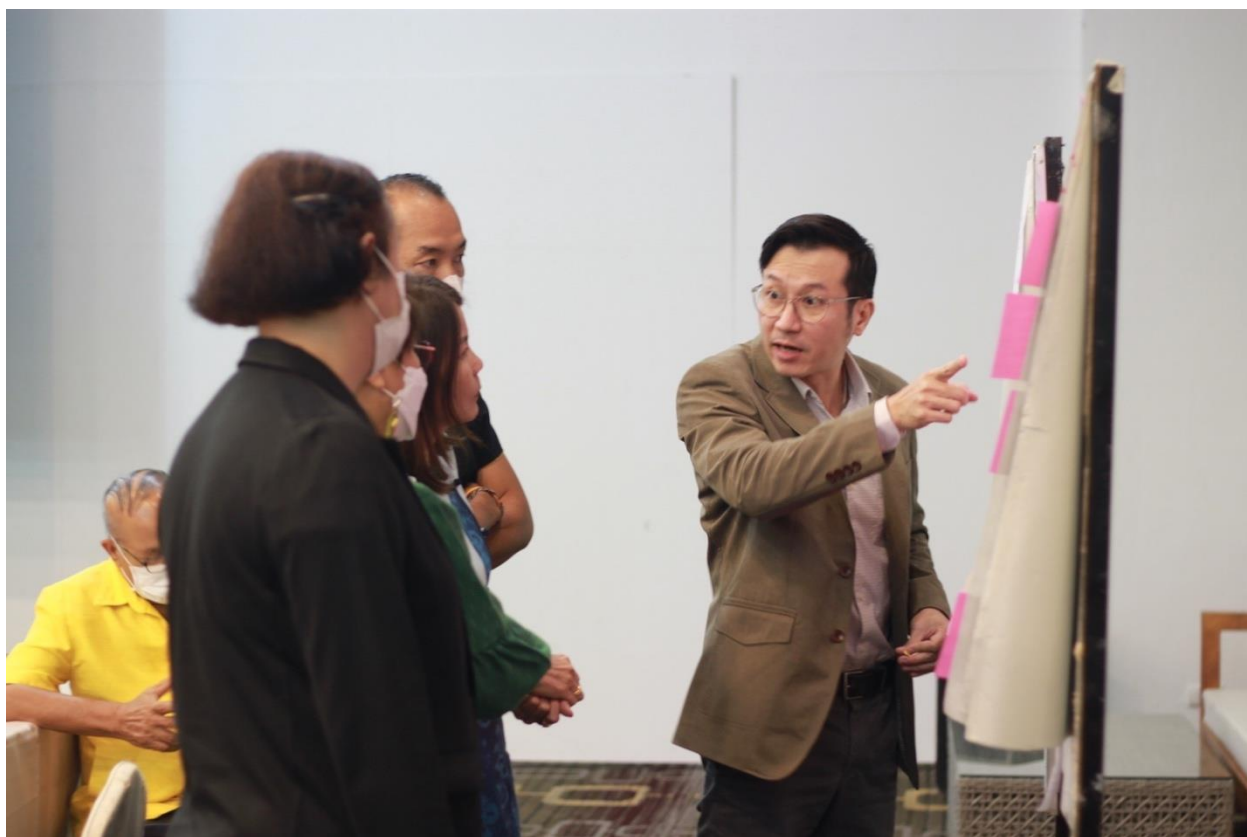
ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง / หน่วยงาน
1	นายศุภวัฒน์ เปรมอัน	ปลัดอำเภอเมืองสุโขทัย ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองสุโขทัย
2	นางสาวศัทธิยา กันทะชมพู	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุโขทัย
3	นายจตุพล เสือมี	นักวิชาการขนส่งชำนาญการ สำนักงานขนส่งจังหวัดสุโขทัย
4	สิบโทคมสันต์ เด่นสมบูรณ์	นายช่างเครื่องกลชำนาญงาน สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุโขทัย
5	พันตำรวจโทวงศกร คงกำเหนิด	สารวัตรอำนวยการ สถานีตำรวจภูธรเมืองเก่า
6	ร.ต.ต. ณัฐนันต์ ทัดกาหลง	รอง สว. (ป.) ส.ทท.1 กก.3 บก.ทท.2 สถานีตำรวจท่องเที่ยว 1 กองกำกับการ 3 กองบังคับการท่องเที่ยว 2
7	นายมนู เกตุเอี่ยม	หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค1 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย
8	นางปริยญา บุญส่ง	ผู้อำนวยการส่วนสิ่งแวดล้อม ทสจ.สุโขทัย สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสุโขทัย
9	นายเมืองแมน เกิดนานา	ผู้อำนวยการ สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสุโขทัย สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสุโขทัย
10	นายสมพงษ์ เนียมพุ่มพวง	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสุโขทัย
11	นางสาวศุภลักษณ์ อินทพุก	นักวิชาการสาธารณสุข ปฏิบัติการ สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา นวมินทราชินี เมืองเก่า
12	นายวิฑูรย์ พรหมเพชร	ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลเมืองเก่า
13	นางสเกา พันธศรี	ปลัดเทศบาลตำบลเมืองเก่า เทศบาลตำบลเมืองเก่า
14	นายณัฐรัชต์ ลาภใหญ่	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป เทศบาลตำบลเมืองเก่า
15	นายวินัย วันจันทร์	เลขานุการนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลเมืองเก่า
16	นายสุทธิชัย เข้มคง	เลขานุการนายก อบต.เมืองเก่า องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเก่า
17	นางสาวพิชามณูช จีวดี	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่พัสดุ องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเก่า
18	นางรัตเกล้า มากง	ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเก่า
19	นางสาวปรียาภรณ์ ใจหาญ	ผู้ช่วยนักพัฒนาชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเก่า

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง / หน่วยงาน
20	นางสาวนัมสสวีย์ พจนรุ่งโรจน์	พนักงานจ้างเหมาบริการ เทศบาลตำบลเมืองเก่า
21	นางสาวปาริชาติ ขวัญมัน	ผู้ช่วยงานประชาสัมพันธ์ องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเก่า
22	นางสาวกนกภรณ์ เรืองเจริญโชติ	ผู้ช่วยธุรการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเก่า
23	นายปองเลิศ เฉลิมสิริโรจน์	ประธานชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองเก่าสุโขทัย
24	นายจำรัส แม้นเหมือน	กรรมการชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองเก่าสุโขทัย
25	นางณัฐกานต์ พรหมเพชร	เหรัญญิก ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองเก่าสุโขทัย
26	นางจรินทร์พร อินทร์ยา	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดสุโขทัย
27	นางกมลนันท์ เครือบคนโท	นักวิชาการแรงงานชำนาญการ สำนักงานแรงงานจังหวัดสุโขทัย
28	นายรัตนพล ชนยุทธ	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดสุโขทัย สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดสุโขทัย
29	ร.ต.ท.สุรศักดิ์ เมืองแก้ว	ประธานชมรมผู้สูงอายุตำบลเมืองเก่า
30	นางสุจิตรา บัวขาว	เจ้าพนักงาน สำนักงานคลังจังหวัดสุโขทัย
31	นางสาวศิริวรรณ สุริยะลังกา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ (รักษาการแทนเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย
32	นางสาววิไลพร ปานทอง	นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุโขทัย
33	นางสุภาภรณ์ ดำรงกล	พัฒนาการอำเภอเมืองสุโขทัย สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองสุโขทัย
34		หอการค้าจังหวัดสุโขทัย
35	นายคงวุฒิ คุณธนเศรษฐี	ประธานกลุ่มโฮมสเตย์เมืองเก่าสุโขทัย
36	นางธาดา สังข์ทอง	ผู้อำนวยการอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
37	นายจิณวัฒน์ นาควิจิตร	อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
38	นายคมสันต์ เทือกตา	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสุโขทัย
39	นางสาวปริญดา สิงห์ลอ	นักวิชาการวัฒนธรรม ชำนาญการพิเศษวัฒนธรรม จังหวัดสุโขทัย สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย
40	ผศ.ดร.เกษร เอ็มไธ	ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย
41		พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง
42	นายมนตรี ธนภัทรพรชัย	ผู้อำนวยการกลุ่มโบราณคดี สำนักศิลปากรที่ 6 สุโขทัย
43	นายปฏิรูป สายสินธุ์	ผู้ประกอบการ

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง / หน่วยงาน
44	นายณรงค์ชัย โตอินทร์	ผู้ประกอบการ
45	นางสาวพิชามญช์ บุญเกิด	ธนารักษ์พื้นที่สุโขทัย สำนักงานธนารักษ์พื้นที่สุโขทัย
46	นางสาวภคินี โชคเกิด	สถาปนิกชำนาญการ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสุโขทัย
47	นายวันชัย จักจั่น	นายช่างรังวัดอาวุโส สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย
48	นายสมภพ กองก้อน	นายช่างชลประทาน โครงการชลประทานสุโขทัย
49	นายศุภชัย มาสิน	แขวงทางหลวงสุโขทัย
50	นายไชยยากร ทาดวงตา	นายสัตวแพทย์ชำนาญการ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุโขทัย
51	นายสมรรถชัย ทองคำชุม	ประมงจังหวัดสุโขทัย สำนักงานประมงจังหวัดสุโขทัย
52	นายสรศักดิ์ ท่าใหญ่	วิศวกรชำนาญการพิเศษ สำนักงานพลังงานจังหวัดสุโขทัย
53	นางสาวอภิญญา ทาตุการ	ช่างโยธา 3 การประปาส่วนภูมิภาค สาขาสุโขทัย
54	นายสมบัติ แก้วศรี	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเก่า องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเก่า
55	นางสาวพิมพ์วิมล ศรีสมบัติ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุโขทัย
56	นางสาวภัทรณิชา เมฆจร	พนักงานจ้างเหมาบริการเทศบาลตำบลเมืองเก่า

5.3 ภาพกิจกรรมการจัดทำแผน

จัดพิมพ์โดย

สำนักงานพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย-กำแพงเพชร (อพท.สุโขทัย)

ที่อยู่ : โครงการชั้นเซตเพลส เลขที่ 55/13-14 ถนนจรดวิถีถ่อง

หมู่ที่ 12 ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย 64000

05 561 0481

05 561 0483